

१५४

दर्ता नं.: ४८/२०७६/७७

पुर्खा दयक तकगु सम्पत्ति, भीगु कला व संस्कृति
पिकाक-भक्तपुर नगरपालिका

पुर्खा दयक तकगु सम्पत्ति, भीगु कला व संस्कृति

स्वयं

नेपाल संवत् १९४५ चिन्ता गा: / २०८१ चैत्र १५ / 2025 Mar. / ल्या: १२८, दौ: ७

शिक्षक तथा कर्मचारी भेला

२०८१ चैत्र १५ गते (जोकोबाउ)

आयोजक: शिक्षक तथा कर्मचारी भेला

स्वयं कलेज स्वयं जायजितिक विद्यालय, भक्तपुर नगरपालिका स्वयं कलेज आफ ल

स्वयं शर्कलया कलेजय ज्याक्षानिपुं शिक्षक कर्मचारीपुं नपां मुंज्या

साराहिल ब्वनयकुथि केपुलीया शिक्षकपुं ख्वप नगरपालिकाय्
(२०८१ चैत्र २ गते)

ख्वप महोत्सव मूल समारोह समितिता शुभाय देछायो दिने
(२०८१ चैत्र ८ गते)

; Dkfb sLo

@)! r! !%, c^as !%\$, jif&

बिस्का नखा तः जिक हानय्ता सकसिनं ज्वाहाली याय्मः

लोकं ह्वागु बिस्का जात्रा खपया जनताया तधांगु नखामध्ये छगू खः । च्याचा गुन्हुतक न्ह्याइगु थुगु जात्रासं भैलखः लुइगु व ल्योसिं थानिगु हे मु जात्रा काथं स्वइगु जात्रा खः । थुगु जात्रा स्वयता देश विदेशं तक द्वलद्व मन्त खपय वइसा अःया सञ्चार माध्यमया विकासं याडः हलिमयया कुं कुलामय च्वडः थव जात्रा स्वय फै ।

थुगुसी चैत्र २८ गते निसैं औपचारिक काथं द्यो क्वहें विज्याकः जात्रा न्ह्याकी । उखुनुं तः माही तयो थःनयें क्वनयें च्वडः भैलखः लुई । उखुनुंता द्यो क्वहें बिज्याइगु व २०८२ बैशाख ४ गतेता द्यो थाहाँ बिज्याइगु धाई अलय सातिखुनुं द्यो स्वगं बियो जात्रा क्वचाय्की । २०८१ सालया चैत्र ३१ गते ल्योसिंथाडः २०८२ वैशाख १ गते ल्योसिं क्वथइ । बिस्का जात्राता वि.सं. पाखंया न्हूंगु दें दक नं कायो, स्वई ।

थुगुइलय् त्वालय-त्वालय थी थी जात्रा डाय्की । गथेकि ब्रम्हायणीया जात्रा, महेश्वरीया जात्रा, छुमःगणेद्योया जात्रा, बाराहीया जात्रा, इन्द्रायणीया जात्रा नपां अनेक जात्रात याई । थुगु इलय खप दे जात्रां जाई । जात्रा तःजिक हानय्ता शान्तिपूर्ण व व्यवस्थित याय्ता त्वालय-त्वालयया गुथि, दाफा, ग्वाहालीमिपुं लिइमलाक जुई ।

बिस्काजात्रा गुब्लेनिसैं डाय्कला धाय्गु धाथेंगु इतिहास मरूसां खप दे राजधानी सहर काथं निःस्वानय् हाँ निसैं हे बिस्का जात्रा डाय्कः वगु धायो च्वंगु दः । भाजु निल गोत्सेजुं खप दे काथं पलिस्था जुय हाँ हे बिस्का जात्रा डाय्कः वगु धायो तःगु दः । उकिं थुगु जात्रा परापूर्वकाल निसैं हे न्ह्याकः वगु धाय्गु सियदः ।

खप नगरपालिकां परम्परानिसैं डाय्कः वगु सम्पदा व संस्कृति ल्यंकः, म्वाकः, भिंकः तय्गु ज्या याडः वगु दः । 'पूर्खा दय्कः तकगु सम्पति, भीगु कला व संस्कृति' या मूल नारा सार्थक याय्ता खप नगरपालिकां मूर्त जक मखु त्वालय् त्वालय् द्यो च्वंगु परम्परागत संस्कृतिता ल्यंकः म्वाकः तय्ता नं तहांगु योगदान याडः वगु दः । बाजा स्यनिपुं गुरुपिन्ता हानय्गु काथं आर्थिक ग्वाहाली, सांस्कृतिक बाजा स्यनय्गु नपां धिं धिं बल्लात ग्वसः ग्वयो वगु दः ।

बिस्काबलय् अपलं ल्यासे ल्याम्होपुं बाजा थाडः खप दे चाहिलय्गु याई । गुकिं सांस्कृतिक नगरया पहः पिब्वयो च्वनि । अः बिस्का जात्रा खपया जनताया जक जात्रा मजूसैं देशां देछिया जनतातय्गु मंकः जात्रा काथं हज्याडः च्वंगु दः । आपासिकं लोकंहवागु जात्राता शान्तिपूर्ण व तःजिक, व्यवस्थित काथं डाय्केता खप नगरपालिकां कुतः याडः च्वंगु दः । चैत्र १४ गते नगरपालिकाया ग्वसालय बिस्का जात्रानपां स्वापु दः पिनिगु बैठक च्वडः बिस्का जात्रा शान्तिपूर्ण सभ्य व भव्यकाथं तःजिक हानय्ता, स्वापु दः पिसं थःथःगु जिम्मेवारी इलय् हे पू वांकय्गु खाँ क्वः छित । बिस्का नखा तःजिक हानय् फयम, भिन्तुना ।

पिकाक-खप नगरपालिका/सम्पादक-आशाकुमार चिकंबञ्जार, डेस्कटप-धन लक्ष्मी त्यात, आवरण सज्जा-रेणु ध्वज्ज, थाकू- भक्तपुर अफसेट प्रिन्टर्स फोन ल्याः ०१-६६१३०४३, ई-मेल- khwopapau@gmail.com

थः जहानता पारपाचुकय्गु प्रस्ताव

हरिबहादुर श्रेष्ठ (का. रोहित)

मह्याय्या मां,

जिं छंता थुइके मफयो खःला म थुइक इहिया याडा, जि लच्छिया नेट्र-प्यट्र जक आम्दानी दःम्हा गरिवया कायमचा लात छ जुलं गामय्यां तः त. हांपुं, तःमिम्हा सिया म्हाय् जुल अलय छंगू योग्यता काथं छं प्राथमिक स्कूलया छंगू निजी स्कूलय् ज्या यात ।

इहिपा जूगु नेला प्यला लिपा हे छँ या मां ब्वा पुं, केहँ- किजापुं नपां छंगु खाँ मिलय मजूल अलय दाच्छि दात्या लिपा हे भी छँ नपां बिस्कं च्वडः प्यक्व क्वथाया डेराय् च्वँ वाडा । छं बांलागू हे मतितल, म्हाय् याता बांलागु निजी ब्वनय् कुथि ब्वंकय् यंकल, मोटरं कःवैगु, तय हैगु, म्हाय् मयजु तस्क बांला, भीसं नं म्हाय्याता अपलं माया याडा । अथेनं म्हाय् याता लय द्रष्टि मयाकं खर्च मः, देरा बः, पड्खा, चिकूलां हिटर पाडागु खर्च याडः गुब्लें लय द्रष्टि, गुब्लें हिंनेसः पुलय मालिगु । थुकाथं छंगु स्कूलं वैगु तलब २५०० (नीडास) स्वस्वं हे खर्च जुइगु । जिगु लय प्यट्र दां वैगु तलबं वास खर्च, साबुन व मेमेगु खर्च याय् बलय् मुशिकलं महिना फय फैगु । अथेयां भी स्वयो यक्व हे म्हावचा जक आम्दानी दःपुं जनता त नं भीथाय् तसकं दुःख सियो म्वाडः च्वंगु दः । भी क्वतिदक फुक्क नेपः मिपिनि आम्दानी दःसां देशय् सच्छिखय् खुइम्हा मनूत सुखं म्वाडः च्वनादक मतितय्गु जुई ।

नेम्हा तिपु व म्हाय् छम्हा छंगू काथं सुखी परिवार हे धाय् मः अथेनं चिच्याचिच्या हांगु खायँ नं छँ बराबर कचकच जुइगुलिं जि इहिपा याडः गल्लीजक याडाला धाय्थें च्वनिगु । गुब्लें गुब्लें छं तमं तः तः सलं हालिबलय् जि थजम्हा

गरिबम्हा नपां ब्योह याडः छ दुःख तालाला अथे धाय् छं मां ब्वांयाडः दुःख सियमःगु तं जक जिता प्वंकलाला धाय्थें च्वनिगु । गुब्लें गुब्लें नेन्हू-प्यन्हू तक छं नु मवासें जुइबलय् छं न्हापुं तःमिम्हा मिजंचा नपां मतिना याडः च्वंगु अलय मां ब्वाया खाँ 'नही' धाय् मफयोजक जातमिलय जूम्हा धायो जि नपां ब्योह यागु लुमाडः वयो छंगु मनय् तच्चकं धाकु फय् वगु खःला दक मनय् वैगु अलय छ तंचाइगु छाय् धायगु खाँ छं गुब्लें हे जिता मधः गुब्लें पित्याकतुं च्वनिगु, गुब्लें कपः स्याता धायो रगतुल च्वडः भुथु मच्याकसि च्वंसां क्यातुम्हा म्हाय् मचाया मनय् बांमलागु लिचवः लाइ धायो कुं मिं धुतिडः मचाता स्कूलय छ्वय्गु ।

गुब्लें गुब्लें छं ब्वंकिथाय् च्वंपुं छं पासा शिक्षिकापिसं छ तंचाइगु व तः तः सलं भक्कजुयो हालिगु खाँ जिता न्यंकसां छुं हे मखुथें याडः कायो च्वनय्गु । पासाभाइया नातां छक छम्हा हेडसरं छंगु अंग्रेजीखय् भातिचा बांलाकय् ब्यू सा वा भिंकय् व्यूसा ब्वनामि मचातय्गु पढाइतस्कं बांलाइगु सल्लाह ब्यूगु खः गुगु खाँ छंता नेक प्यक सल्लाह नं बियागु खः । म्हुकं थें थाय्थासय् अपलं ब्रुयो वयो च्वंगु अंग्रेजीमा भाय् ब्वं किथाय् छक नेक वान अथेनं छंगु अंग्रेजी भाय् छतिं हे बांलाड मव । नेपालय अः भीसं यःकसां मयःकसां अंग्रेजी भाय्या महत्व न्हिया न्हिथं अप्वयो वगु दः । श्वहे खाँ भीसं बरोबर सर- सल्लाह नं याडागु खः । अलय थजगु खाँ ल्हातकीं छं थःता हेवाय-चबाय यागु ताय्कः छं फःफः स्वयो तं क्यनि-जिगु मति धःसा अथे खः हे मखु । छं ब्वा गामय्या नां दांम्हा तहांम्हा मनु खः

वयकलं आना मा.वि. स्कूल पलिस्था यागु नं खः वयक आना सञ्चालक समितिया नायो नं खः । अथेनं प्रवेशिका परीक्षासं अभिभावकपुं वा उदारपुं मास्तरतय्सं छंता खुयो च्वकः जाँच पास याकगु नं जुयफः ।

जीवनया हिकुनय् फय मालिगु थीथी वाड्गो विड्गोगु लॉयाँ खाँ थुइके मफयो छपुं जिपुं डायो जुया । अलय् थौं भी जीवनया फाकुगु सबः काकां म्वाडः च्वडा । भी स्वय हे म मरूपुं गुलिं मनूत नपां भी न्हयल-न्हयलः जुयमः अमिता ज्व ज्वलपा दक खाँ ल्हाडः जुयमः । भीताः मंदःपुं गुलिं मनूत भीगु हःनय् तक दाँ वै मखु । संसार थथे हे खः । काथं मछिगु ई याता नं काथंछिंक यंकः हज्याय् मः, मनय् ब्वलाडः च्वंगु तं, कुं-मिं धुतिडः म्वाय् मालिगु खाँ सय्क सय्क वानय् मालिगु जुयो च्वना । थजगु खाँ भी तःकः हे ल्हाय् धुन । अलय् थजगु खाँ वलकिं छं थुस्स च्वडः छंता न्यंकगु मति तयो नुहे मवासे दाँ वानिगु । अलय् नुतुसुतु हे बन्द जुइगु चुरोट सालिपुं जि पासापुं खाडः छ गुलि तंचाइगु, मोजा नावइपुं जि पासापिनिगु छं ख्वः हे स्वइमखु, जि मिलय् जूपुं पासापिन्ता छं अभिवादन छक हे मया बलय् जिता गुलि लज्या जुइगु, सिडाथें जुइगु । थजगु खाँ जिं छंता गुलि सम्भेयाडा, हेयका अलय् व फुक्क फसं पुइकः छ्वइगु । फुक्क ब्यर्थ जुइगु ।

छंगु व फुक्क व्यवहार (पहः) स्वयबलय् जिगु मनय नेता खाँ लुमाडः वैगु- न्हापांगु, छंता मनोचिकित्सक क्यनय् मगुथें, गूगु खाँ जिं छंता धाय्गु आँट हे याय मफया । नेगूगु छ जि नपां पारपाचुके याय्गु निहँ जक माल च्वंगुथें ताय्का, गूगु

खाँ जिं म्हतुसितक थानय मछिं छाये धःसा भी छम्हा नासो म्हाय दय धुकल । म्हाय मयजु अः तःहिडः वसेलिं बुलुहँ खाँ थूम्हा जूयो वल । उकिं छंगु छगू धुर्की व धम्कीता जिं न्हयल वा छयो यायां म्हायता सिइके मबियगु मफैगु कुतः याडः चवडा ।

थौं लाहा नेपां स्वाड बित्ति याडः दुनुगलं निसें छु धायो चवडा धःसा धात्थें छ जि नपां बायो चवनय मति दःगु खःसा जिं तुरुन्त व छोडपत्र अथेधाय पारपाचुकयगु भवँतय लाहाचिं तयता तयार दः । अः भीकय दःगु सामान, वस, भाति भाति दःगु फुक्क छं हे कः । छं जिगु खः स्वय मः मरुगु खः सा अःहे जि सरुवापूजीं कायो दुर्गम जिल्लाय सरुवा जुयो वानयँ । बरु जिं छंकय माफी फवनयँ, जिं छंता सुख बिय मफूत, जिं हाकु ब्यापारीतयसं थें लुँया तिसा वसतं छायेपिइके मफूत । व हाकुव्यापारी व भ्रष्टाचारी तयसं थें तः तः खागु दरवार दयकेगु म्हागस तकनं खांकय मफूत । जिगु दोष, कमजोरी, नामदीपना छं न्ह्यागु धः व जिं स्वीकारय याय अलय मज्यगु ज्या याडः जि तःमि जुय मखु नपां जि जनताया मिखालय अपराधी जुय फैमखु । जुयगु ज्वी नं मखु ।

जिगु मनया खाँ, छ नकतिनि वनयगु बैस यायम्हा खः, नेदा प्यदा लिपा हे बी. ए. पास याई । थःगु शैक्षिकस्तर चव जायकः थःगु आर्थिक स्तर नं बांलाकयगु कुतः याई । अलय जिता अजु चायपुगु खाँ यां - साफू पुइकलकिं हे छंता न्ह्यो वइगु अलय संकिपा व टि.भि. या म्वँमरुगु, न्यालुगु, भ्वासी उपगु, स्तर हे मरुगु प्याखं स्वयता धःसा छ गुब्लें त्यानु मचः न्ह्यो मव । छंगु सांस्कृतिक स्तर चवजायकेगु खाँ वयव हे छ थुलि तंचाई कि जिं तहांगु हे अपराध याडागु थें चव ।

घमण्ड याय हे मज्य धायागु मखु । अलय गुलिं मनूतयके ज्ञान मदयो

वा मस्तबलय निसें स्यडः ल्हवडः मतलकिं रूप, लावण्य (बोली बचन), बांलागू स., बल, बुद्धि, सेवा वा छं छगू गुणं याडः ममरुसां धमण्डीपुं नपां जूसां मिलय जुयो ज्या मसां सें मगाइगु । गुणता चवछाय हे मः व चाहे मेपुं, थःपासा व थः जहान हे थजु । गुणं फुक्कसिया भिं जूयमः, फुक्कसिया भिं उकि हे जुई । अलय जिं मथुयागु खाँ छुलय धः सा छंकय अजगु छु गुण दः गुकिं छं कय दुनय आपाहांगु धमण्ड दुबिडः चवना । गुगु, खाँ जिं थुइके मफया । डादा-च्यादा नपां चवडाबलय छंगु फुक्क धायथें (८०-९० प्रतिशत) थः वं थः या बानी व्यहोरा गथे सिइके मफूता ? जि श्वहे खाँ खं अजुचायो चवडा ।

छं मति तयो तला ज्वी - जि नारी स्वतन्त्रताया हकदार खः । देशया फुक्क नागरिकपुं चाहे व मिसाम्हा या मिजंम्हा हे थजु फुक्कसिया देशता हानयगु उलि हे कर्तव्य जुई । थःगु हकया जक खाँ ल्हाडः कतया हक क्वत्यलः छ्वसा सुननं डाल काई मखु । छं सिहे स्यू भी छैं व जलाखालापुं तस्कं हे मिलय जुयो चवनिपुं, दुःख सुखःखय ग्वाहाली याइपुं जक । अलय मानव अधिकारया खाँ चवापुक जुयो हः जुइपुं पश्चिमी देशय उखय क्वथाय चवम्हा हत्यारा तयसं स्याडः लुटेयाडः यंकसां अखय क्वथाया वा छँया मनूतयसं ग्वाहाली मयाइगु जक मखु थःगु टेलिफोनं पुलिसतक सःत बिइमखु ।

छं थः हे तः मिगु परिवार खःसां वा अपल मनूतयता गुण यागुलिं छंकय अजगु अहङ्कार वगु खःसा व बेकार खः । गना छंगु परिवारं गुण याता आना जक अजगु गुणता गुण मानय याई । उकिया खाँ मन्यपिसं, मथू पिसं छु सोच तै, छु गुण धाई ? थौं कन्हे पूँजीपति व जमिन्दारतयके ज्यासानिपुं ज्यामिपिसं ई जक मियागु खाँ धायो चवनि अलय अपः

ज्याला, सहूलियत म्हवँ हक व बुँ याडाम्हा सियायगु हे खः (जमिन जोत्नेको) जक फवनि । जनतां सरकारकय अधिकार फवनि । मां ब्वापिसं बुइकपुं काय म्हायपुं तःहितकिं मां ब्वा पिसं चिडः तय फैमखु । राज्यं ज्यान बिय मफैगुलिं ज्यान नं कायमते धायगु तर्क ठवय है । थथे जुजु, महाराजधिराध व राज्यता नपां (सिमाखय) घेराखय कुनयता स्वैगु इलय जिमी ग्वाहालीमीपिनिपाखं छंगु घमण्ड, तं, अहङ्कार व खः खूंकः थुस्स चवडः छं छु आशा याय फै ? सुयाकय ग्वाहाली छं कायगु खःसा छं न्हयलः न्हयलः खः चकांकः बांलागु बचं तयो मेपिन्ता निं ग्वाहाली यो । मखुसा छुं नं ग्वाहाली आकाशं अथें कुतं वैमखु, द्यो वं बिइमखु । बरु गुणयासा गुणं त्यासा पुली धायगु धापु लुमांकसा बांलाई । छं सुयातां न्हयल खः स्वयो अभिवादन तक यायता नुगः स्यासा मेपिसं छंपाखं छु आशा याई ? छंगुया लागिं यालिंडतिसा-वसः ह्योंगु सिन्हं, ताता हाकगु तुतिखय व लाहातय्या लुसिखय पालिस तयगु मेपिसं स्वयथाकुक भद्दा अङ्ग ब्वयगु फेशन यायवं हे छंगु अहङ्कार याय दैगु खाँ ज्या जुय फैमखु । जिं स्वय बलय छंगु लाहातय न्ह्याडः तःगु आंगुत तारातारा सर वैगु छंगु हिल लकां हे मनूया गुण ब्वयगु पहः जुयफैमखु । छ 'नेपाल सुन्दरी' व 'विश्व सुन्दरी' जुय मखाडः जि नपां तं चायागु खःसा जिं अः क्षमा जक फवनय फै ।

मनोचिकित्सकया सल्लाह कायगु मतिदत धःसा जि तयार दः वा जिं मसिइकः चिकित्सकथाय वाड छं सल्लाह काय फै । भीगु न्ह्याब्लें भिं म्हाइपुं भी पासापुं मध्ये सुयातां छं नपालाडः वा पौ चवयो वा टेलिफोनं नेगू मध्ये छगू इच्छा प्वकी । उब्ले जक जि छैं लिहाँ वय । बिदा ।

म्हाय मयजु ता यक्व यक्व माया... ।

वहे ठह्याय्या बौ

‘स्थानीय तहता कर्मचारी भर्ना याकय् मवियगु संघीयताया भावना व सिद्धान्तया अखः खः

सुनिल प्रजापति, स्वप नगर प्रमुख

संघीयता समाजवाद मखु राज्य संरचना जक खः । देशय् संघीयताया खाँ वयव नेगु प्यंगु राजनैतिक दल तय्सं संघीयता धाय्गु हे समाजवाद थें खः दक बयबय याता । अःनेपःया संविधानं समाजवाद उन्मुख राज्य व्यवस्था दक क्वः छ्यगु दः । संघीय संरचना दुनय च्वडः समाजवाद हयता हज्याय्गु हे संविधानं क्यंगु लाँपु खः । समाजवादया अर्थ उत्पादनया मू मू साधनत सामाजिकीकरण, योग्यता काथंया ज्या, ज्या काथंया ज्याला, शिक्षा व स्वास्थ्य निःशुल्क व ज्या सानय्गुलि उथिग्यंक मौका खः । भनी राजनीतिक दलत संविधानं क्यंगु समाजवादय् गुलि इमानदार जुया लय् ? समाजवाद संविधानय् लाहाचिं तः पुं फुक्क राजनैतिक दलतय्गु मंकः बचं खः । नेपालय् संघीयताया खाँ न्हिथांसां निसैं हे नेपाल मजदुर किसान पार्टी

विकेन्द्रीकरण व स्वायत्तता बांलाकः छ्यलय फः सा नेपाल थजगु चिच्याहांगु देशय् संघीयता म्वः धाय्गु बिचः प्वकः वगु खः । संघीयता बांलाकः छ्यलय गुलि नेमकिपाया उगु विचः अःभन-भन स्यल्लाडः वगु दः ।

नेपाल संघीयताया छ्यला च्यादा दत अथेनं स्यल्लाक छ्यलय मफः । प्रदेश व स्थानीय तह न्ह्याब्लें केन्द्रया खः स्वयो च्वनय् मःगु अवस्था दः । प्रदेश व स्थानीय तह तय्सं संविधानं ब्यगु अधिकार छ्यलयता नं संघ सरकार नपां ल्वापु थय मःगु अवस्था दः । देया फुक्क थाय व लागाय् स्वय मफैगुलि हे संघीयताया खाँ वगु खः । भनीपुं सरकारय् जिम्मेवार पदाधिकारी पिन्के अजनं थःगु लाहातय्सं अधिकार लाकः तय्गु एकात्मक सोचं त्वःतःगु मरुनि । इलय्-ब्यलय् भनीपुं सरकार प्रमुखपुं नं प्रदेश व स्थानीय तहता संघया कचा

जक खः धाय्गु याई । थुकिता शासकपिन्के थःगु हे लाहातय् लाकः तःगु सोच खः दसु खः धायो च्वंगु दः । प्रदेश व स्थानीय तह अधिकार जाय्के फःसा जनतां मथां मथां सेवा काय फै । अः संघीयता छ्यलय हयानं जिल्ला स्तरीय कार्यालयत गथेकि -कृषि, वन, भूमि सुधार, पुरातत्व, खानेपानी, नगरविकास थजगु कार्यालयत ल्यंकः हे तला तिनि । थुकिं ज्यात दोहोरो-तेहरो जुयो राज्यया खर्च नं अपः जूयो च्वंगु दः ।

शिक्षाखय् मा.वि, तगिं (हिंन्यगु तगिं) तकया फुक्क अधिकार स्थानीय तहता बियो तःगु दः । अलय् जिल्ला शिक्षा समन्वय एकाइ दय्क स्थानीय तहया अधिकार केन्द्र लाकः कायो च्वंगु दः । तलब नकिगु स्थानीय तह शिक्षकपिन्ता म्हुछिडः तैगु केन्द्र थव नीति मिलय मजु । जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाइ खारेज याय्मः ।

गणतन्त्र व संघीयता छ्यःगु उलिमछि वर्ष दया नं अःतकखय् शिक्षा, वन, प्रहरी, कर्मचारी ऐनत पुलांगु हे छ्यलः च्वंगु दः । ई काथं कानुनत दय्कः यंकय् मः । नेगु प्यंगु लाखया योजनात नपां संघ व प्रदेश दयकिगुसा नेपालय् गजगु संघीयता छ्यलय तांगु खः । डागु करोड तका तकया स्थानीय तहता डागु निसैं नीडागु करोड तका तकया प्रदेशता व तः तः हांगु आयोजनात संघ स्वयगु याय्मः ।

प्रदेश व स्थानीयतहतय्ता संघ बिइगु समानीकरण अनुदान दायँ दायँ

सचिष्ठ ड्यप्यंगुगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

पतिकं म्हवचा याडः यंकगु दः । समानीकरण अनुदान स्थानीय तहं थः, योथाय् विकास निर्माणय् खर्चयाय दःगु बजेट खः । ससर्त अनुदानय् स्थानीय तहया उलि भूमिका दैमखु । उकिं सशर्त बजेट म्हवचा याडः समानीकरण बजेट अपः ततं यंकय् मः ।

स्थानीय तहता कर्मचारी भर्नायाय्गु अधिकार मब्बूगु, संघीयताया सिद्धान्त व भावनाया अखः खः । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ नं कार्यकारी अधिकृत बाहेक फुक्क कर्मचारी स्थानीय तहं भर्ना, स्थायी अस्थायी बदुवा व सुविधा वियगु अधिकार बियो तःगु खः । अः फुक्क कर्मचारी प्रदेश अन्तरगत यंकल । संघया अधिकार प्रदेशतक जक थ्यंकला । कर्मचारी भर्नाया अः याय्गु कानूनी व्यवस्था स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ स्वयो नं प्रतिगामी खः कर्मचारी भर्नाया अधिकार स्थानीय तहतय्ता बियमः ।

हिदादुनय नेपः दे स्वीट्जरल्याण्ड दयकेगु धः पुं नं खानय् दत । स्वीट्जरल्याण्ड आच्याक्वगु देश खः । उकिता हलिमयसं संघीयताया

सफल देश काथं काई । आना नेपालय् थें सांसदपुं पेशेवर जुइमखु । सांसदपुं छगू नं छगू पेशा कः घाडः चवंगु जुई । आना राजनीतिता आंशिक ज्याखय् जक काई । सांसद अधिवेशन न्ह्याड चवंतल्य् राजधानी चवडः नय्ता सरकारं हे व्यवस्था याई । संसद अधिवेशन क्वचालकिं फुक्क सांसदपुं थःथःगु पेशाय् हे ल्याहाँ वानि । आना राष्ट्रपति नपां न्हय्म्हा जक मन्त्री दैगु संवैधानिक व्यवस्था दः । राज्यता उलि आर्थिक भार लाइमखु । अलय नेपालय् धःसा १०० म्हा स्वयो अपः मन्त्रीत व ८०० म्हा स्वयो अपः सांसदपुं दः । देया राजश्वं सांसदपिनिगु सेवासुविधा तक बिय फौगु अवस्था मरुगु ई वल ।

खवप नगरपालिकां उच्चशिक्षा ढवकिगु न्हय्गू शैक्षिक संस्थात चाय्कः चवंगु दः । आना ७७ गू जिल्लाया न्हय्द्व स्वयो अपः ढवनामिपुं ढवडः चवंगु दः । खवप नगरपालिकां शिशु स्याहार केन्द्र निसें स्नातकोत्तर तगितक चाय्क चवंगु दः । सरकारं विधेयक पारित याडः ब्यूसा खवप विश्वविद्यालय नं न्हयाकय्गु कुतः याडः चवंगु दः । भूमीपुं मन्त्रीतय्सं

स्थानीय तहता विश्व विद्यालय चाय्केगु कानूनी व्यवस्था मरुगु त्वहः तयो विधेयक हछ्याय्गु मति तयो चवंगु मरु । खवप नगरपालिकां थें ७५२ पालिकां नं विश्वविद्यालयत माला धःसा छुयाय्गु ? दक वयक पिसं चिन्ता प्वंकः चवंगु दः । मेमेगु पालिकां नं विश्व विद्यालय चाय्कसा भन हे बांलागु खाँ जुल । फःगु पालिकां विश्व- विद्यालय चाय्कसा सरकारं छाय् कपः स्याकय्गु ? कानून हे दय्क फःगु पालिकाता विश्व विद्यालय चाय्के वियमः धाय्गु जिमिगु माग खः । बःखः । अः जिल्ला समन्वय समितिकय् न कार्यकारी अधिकार दः न वित्तीय अधिकार हे दः । अजगु संस्थात तयो तयागुया छुं हे अर्थमरु । फुक्क जिल्ला समन्वय समिति खारेज याय्ता नं सकलसिया ध्यान सालः चवडा ।

(खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिं वागमती प्रदेश सुशासन केन्द्रं चैत्र ९ गते नेपाल प्रशासनिक प्रशासन केन्द्र यलाय् गवसःग्वगु संघीयता सबलीकरण, प्रदेश व स्थानीय तहया सवालत' विषयया अन्तरक्रिया ज्या इवःसं वियो दय्गु न्वचुया भाय हिला-सं.)

सरकारं हिदा दुनयँ ज्या वियगु घोषणा: 'किसीया दन्त थें

वयनयता जक ?

विवेक

ज्या मरुपुं बेरोजगारीत मदयकेगु जक धायो नेपः या सरकारं 'रोजगारी दशक' अथे धायगु, हिदा दुनयँ ज्या बियगु योजना क्वः छ्यगु दः । विदेशय वानिपुं ल्यासे ल्याम्होपुं म्हवचा यायगु, निजी लागा व थी थी संघ संस्थाय ज्या बियगु, उगु घोषणा (क्वःछिना) या मू तातुना खानय दः । थःगु देशय हे ल्यासे ल्याम्होपिन्ता लाहातय ज्या दयकः बियगु अलय देया अर्थतन्त्र बांलाक यंकयगु सरकारया मेगु तातुना खानय दः । अलय सरकारया ज्यापा धःसा 'खाँ छखय ज्या छखय' धायथें ज्या नपां खाँ फःफः स्वयो च्वंगु दः ।

देशय उद्योगधन्दा हमज्यातलय ज्याबिय फैगु खानय मरु । हिदा नीदा हानिसें सरकारं थःगु लाय छ्यलः छुं छगू न्हँगु उद्योगत, कलकारखानात चायकगु खानय मरु । मित्र देशतयसं नेपः व नेपः मिपिनिगु, आर्थिक उन्नतिया लागिं निःस्वाड, ब्यगु उद्योगत नपां ख्वाखचा मूलं छगू छगूयाडः निजीकरण याडः नेम्हाप्यम्हा पुँजीपतितयगु लाहातय लः ल्हाडः बिल । थजगु इलय राज्यं अपलं मनूतयता ज्या बियगु धायो 'रोजगारी दशक' क्वः छियवं हे विश्वास याय फैगु थाय खानय मरु ।

सरकारं इलय व्यलय न्ह्यलय मःगु खाँ ज्या क्वः छिडगु । थमनं क्वः छिडागु खाँ ज्या पू वांला मवांला लिफः तकनं स्वई मखु । छुं दाँ हाँ जिल्ला व थी थी नगरपालिकातयसं 'खुल्ला दिसा मुक्त' जक क्वः छिता । गां गामय उकिया गजगु काथं लाडः च्वना '.... स्वयो खां म्हासिया लज्या' धः थें जुयो च्वंगु दः । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमया क्वः छिडा नं तःला जक धाय फैगु थाय मरु । नेपः या सरकारं सन् २०२३ निसं सन् २०३२ तक पर्यटन

दशक' काथं क्वः छिता । उकियायगु नं छुं बांलागु कुतः जुगु मरु । लिचवः काथं सन् २०२४ य १६ लाख म्हा पर्यटकपुं दुकायगु तातुना तःगुलि ११ लाख जक द्रुहँ, वगु खानय दता । चालु आ.व. खय हकनं 'कृषि दशक' दक नं क्वः छिता । उकिया ज्या नं गुलि पू वानि स्वय बाकी दः नि । बयबय याडः खाँ ल्हायता जक ज्या इवः क्वः छिडगु अलय ज्या पा न्ह्याकयगु छुं नं कुतः मयाडगु सरकारया बिस्कं पह थें जुय धुकल ।

नेपालय ज्या मदयो न्हिं द्रुलंद्र ल्यासे-ल्याम्होपुं विदेशय वाडः च्वंगुदः । चालु आ.व. खय च्यागू लाखम्हा ल्यासे ल्याम्होपुं विदेशय ज्या मः वानयगु नामय वानिला धायो च्वंगु दः । वांगु डालाखय डागुलाख व नीगुद्र स्वयो अपः ल्यासे ल्याम्होपुं ज्या मालयगु नामय देश त्वः तः वांगु ल्या पिब्वयो तःगु दः, थयं मथयं लय ख्वीखुद्र स्वयो अपः ल्यासे ल्याम्होपुं विदेशय ज्या मालयगु नामय वाडः च्वंगु ल्या पिब्वयो च्वंगु दः । नेपः या ल्यासे-ल्याम्होपिसं छुं बुँ बैडकय, वितीय संस्था वा सहकारी धितो तयो विदेशय ज्या साँ वाडः च्वंगु अः ८०-९० लाख थ्यनिजुल धायो च्वंगु दः । वहे ल्यासे ल्याम्होपिसं छ्वयो हःगु रेमिटेन्स (ज्यालां) अः नेपः या अर्थतन्त्र न्ह्याकः च्वंगु दः । लय छगू अर्ब स्वयो अपः रेमिटेन्स द्रुहँ वयो च्वंगुली भीपुं मन्त्रीत न्हार्यं तः पुक च्वंगु दः । धात्थें धायगु खःसा भीपुं ल्यासे ल्याम्होपिसं हि चःति हायकः छ्वयो हःगु रेमिटेन्स स्वयो लयतायगु मखु भीपुं मन्त्रीत लज्या चाय मःगु खः ।

नेपः या सरकारं न्ह्यागु हे खाँ क्वः छ्यसां ल्यासे ल्याम्हो पिन्ता ज्या दैगु छुं छगू हे ज्या यागु मरु । ल्यासे ल्याम्होपुं छुं हे पां-भू मदयक विदेशय छ्वयता अः

६४ लाख एम. आर. पी. पासपोर्ट छापय यागु खाँ संसदय न्हि थांगु दः । वैदेशिक रोजगारया नितिं थी थी देशत नपां सम्भौता यायगु ज्या जुयों तुं च्वंगु दः । भीगु देशय हे ज्या बियगु खःसा नेपःया सरकारं योजनावद्ध ढङ्गं विकास निर्माणया ज्यात हछ्याय मःगु खः । तिडः तःगु फुकक उद्योगत सरकारं हे लयतायो चायके मःगु अलय न्हँ-न्हँगु उद्योगत पलिस्था यायगुलि बः याय मःगु खः ।

नेपालय ज्या बिय मफैगु थाय गनां हे मरु ज्या सानिपुं मदयो तराई व पहाडया अपलं जग्गात बाँझ जुयो च्वंगु दः । उगु थासय आधुनिक कृषि खेती, न्हँ न्हँगु पुसात, नाः छुयगु व्यवस्था, की सीङगु वासत व्यवस्था याडः बिय फःसा कृषि लागाय लाखौं मनूतयता ज्या बिय फैगु अलय उकीं यक्व यक्व आमदानी नं याय फैगु खः । पहाड-पहाडय सिसाफल(फलफूल) खेती,वस्तुभाउ (पशुपालन) लहियगु नपां उकीं प्याहाँ वैगु ला, उन(तयँ) दुरु उद्योग व फलफुल सम्बन्धी उद्योगत चायके फःसा अपलं ल्यासे ल्याम्होपिन्ता ज्या दैगु नपां देया अर्थतन्त्र नं बल्लाकय फैगु खः । ल्यासेल्याम्होपुं फुकक विदेशय वांगुलिं हे थ्वहे चालु आ.व. या न्ह्यला दुनयँ नेगू खर्बया कृषिजन्य वस्तुत विदेश न्याडः हयमःगु अवस्था दः । शिक्षा लागाय वडावडाय शिशुस्याहार केन्द्र जक चायकेगु नीति राज्यं काय फःसा नं दाच्छिखय नीद्वस्वयो अपः मिसातयता ज्या दैगु खः ।

ल्यासे ल्याम्होपिसं सरकारता विश्वास याडः च्वंगु मरु । न्हियान्हिथं थः परिवार त्वः त विदेशी भूमिता ज्या साडः नयगु थाय भः पियो वापुं ल्यासे ल्याम्हो पिनिगु ख्वबिं जःगु अपलं दुःखद कहानीत

प्याहाँ वयो च्वंगु दः । गुकिं शासक दल खाड हे धः चायो च्वंगु दः । अजगु इलय् सरकारं क्वः छ्यंगु 'रोजगारी दशक' छगू ख्याल थें जक जुयो च्वंगु दः । स्यूपिसं श्वयां किसीया क्यनय्गु वाँ थें जक खः धायो च्वंगु दः । दोष पुँजीवादयाय्गु खः । पुँजीवादी राज्य व्यवस्था दः तलय् अपलं नागरिकपिन्ता ज्या दै दक मति हे तय् म्वः । पुँजीवादी राज्य व्यवस्थाय् उत्पादनया मु मु साधनत निजी स्वामित्वख्य लाक तै । पुँजीपति वर्ग न्ह्यागु कर्म याडः जूसां अपः लबः नय्गु जक स्वै । ज्यामितय्ता यक्व यक्व ज्या सांक जुयमः वा मचातय्ता नं ज्या सांकः जूसां लबः जक दैगु जूसा न्ह्यागु कर्म याडः जूसां अमिसं न्ह्यागु ज्या याय्गु त्वःति मखु । म्हवचाजक माल सामान पिकायो जूसां, खः सां मखुसां कृतिम अभाव याडः थजु, सामानत बजारय् अपलं माग जूयो च्वनिगु इलय् ज्यामितय्ता ता ई तक ज्या सांक जूसां पुँजीपति वर्ग लबः नय्गु त्वःति मखु । वं लबः बाहेकं जनतात गथे याडः म्वाडः च्वना धाय्गु गुळें स्वइ मखु । गुकिं ज्या मरुपुं यक्व यक्व दयो वै । दुरु कारखाना स्वयो विष कारखानां नेदुगं स्वदुगं लबः दइगु जूसा अमिसं दुरु कारखाना तिडः विष कारखाना चाय्की ।

ज्यामित न्ह्याळले ज्याखं लिकाइदक ग्याडः मालिकं धः थें ज्या मयासैं मगाई । पुँजीपति तय्सं म्हवचा धेबां यक्व ज्या सांकय्ता स्वइसा ज्यामितय्सं थःगु जीवन अःपूक न्ह्याकय्ता ज्याला अपः प्वनि । थुगु नेगू वर्गय् ज्याला म्हवचा याय्गु व ज्याला अप्वयकेगुली नेगू वर्ग नेखय् स्वयो च्वनि । वहे स्वार्थ याडः इलय्-व्यलय् नेगू वर्गया दश्वी ल्वापु जुयो च्वनि । गुकिता वर्ग संघर्ष धाई ।

पुँजीवादी व्यवस्था दःगु न्ह्यागु देशय् मजदुर आन्दोलन जुयों तुं च्वनि ।

थुकिया मू हुनि देया सम्पति नेम्हाप्यम्हा पुँजीपति तय्गू लाहातय् लाडः च्वनिगुलिं खः । पुँजीवादय् सम्पतिया विवरण उथिंमग्यनिगुलिं अपलं मनूत गरिबत खानय् दै । समाजय् आर्थिक असमानता भूतन अपः दयो वै । ज्या साडः नैपुं वर्गया मनू खःला खः जक धाय्थें जुई । अपुं पशु तय्गु जीवन म्वाथें म्वाय माली । पुँजीवादी व्यवस्थाता ज्या साडः नैपुं वर्गया 'नर्क' जक धःगु थुकिं याडः खः ।

फुक्कसिता ज्या दैगु व्यवस्था समाजवादः

समाजवादी व्यवस्थाय् उत्पादन याइगु साधनत सरकारं याय्गु जुइगुलिं लबः फुक्क राज्य कोषय् मू वानि । लबः नपां छुं स्वापु तै मखु । फुक्क जनताया सामूहिक भिं याय्गु हे सरकारया तातुना जुइगुलिं उद्योग, कलकारखानाय् नं फुक्कसितं उथिंयंक ज्या दै । योग्यता काथंया ज्या व ज्या काथंया ज्याला दैगुलिं मनूतय्के ज्याखं लिकाइ धाय्गु धन्दा नं दैमखु । फुक्क नागरिक पिसं थः गु देशया नितिं हे, ज्या साडागु भः पियो सानि । गुकिं देया उत्पादन अपः दै । गुकिं देया अर्थतन्त्र स्यलाइगु जक मखु, फुक्कसिता ज्या दयो बेरोजगारी समस्या नं ज्यनि । देया अर्थतन्त्र थःगु तुतिखय् चुय फःसा जक देया विकास नं बांलाक हज्याई । समाजवादी देशत मथामथां विकास जुगूथथे जूगुलिं खः । सन् १९१७ खय् सोभियत संघय् समाजवादी क्रान्ति जूसेलिं यूरोपया पुँजीवादी देशं नेसदा बिक यागु विकास स्वीदा-पिदा खं याडः क्यंगु छगू स्यल्लागु दसु नं हलिमय हनय्सं मरुगु मखु । थौया चीन मेगु दसु खः ।

नेपालं समाजवादी अर्थनीति डाल काय मःगु

नेपालय् २०६२/०६३ या आन्दोलन लिपा गणतन्त्र वल । थुगु इलय् एमाले व माओवादीत तःक हे सरकारय्

वान । व नेगू पार्टी थःता कम्युनिष्ट दक दाबी याडः च्वनि । उगु पार्टी तय्सं नेकां नं डाल वयो च्वंगु उदार अर्थनीतिता हे थः डाल वयो च्वना । व पुँजीवादी अर्थनीति व्यापक जनताता भिं याइमखु धाय्गु खाँ अः सत्य जुयो वगु दः । नेपःया अः तक छ्यलः वयो च्वंगु पुँजीवादी अर्थनीति फुक्कसिता ज्या दय्क बिय मफैगु अलय् थःगु तुतिखय् दानय् फैगु अर्थतन्त्र हज्याकय् मफैगु खाँ धाथें खयो वल । अः एमाले न्ह्यलुवाया सरकार दः । थः ता कम्युनिस्ट दाबी याय्गु खः सा अः याय्म्हा एमाले सरकारं नेपः या संविधानं डालकायो तःगु समाजवाद उन्मुख अर्थ व्यवस्था छ्यलय्गुलि बिचः याय् मः ।

अः दायँ दायँ पतिकं डागु लाख ल्यासे ल्याम्होपुं श्रमवजारय् ज्या मःवैगु धायो तःगु दः । उकिमध्ये गुलिसिनं सरकारी ज्या याइसा गुलिसिनं निजी लागाय् ज्या सानि । सरकारी ज्या लुईकेता तस्कं थाकुसा, निजी लागाय् तस्कं म्हवचा ज्याला व सुविधां ज्या सांकी । व ज्या दः पुं ल्यासे ल्याम्होपुं नं थःगु ज्याखय् सन्तुष्ट मजु । अमिसं थःगु भविष्य निजी लागाय् ज्या साडः भिं जुइगु बांलाइगु मत । अपुनं विदेशय् हे ज्या मः वानिगु खानय् दः ।

अः नेपः दे विदेशीतय्ता दांपुं ज्यामित ब्वलांकिगु व ल्यासेल्याम्होपुं विदेशय् छ्वइगु दे काथं खानय् दयो च्वंगु दः । थुगु खायँ अजनं बिचः याय् मफूसा हलिमय गनां हे नेपःमिपिनिगु इज्जत ल्यनिमखु । विदेशय् न्ह्याक्व हे ज्या सां सां आनाया मालिक पिसं च्यो थें हे व्यवहार याडः च्वनि । सुं हे विदेशी भूमिखय् स्वाभिमानी जुयो म्वाय फैं मखु । नेपः या सरकारं अः वैगु दिनय् नं नेपालय् हे ल्यासे ल्याम्होपिन्ता ज्या वियग् मस्वसैं मगा । 'रोजगारी दशक' नाराखय् जक मखु ज्या याडः क्यनय् मः ।

खिचाया मचात

छगू देशय् छम्हा महारानी दु । व महारानीया मचा प्वाथय् दुगु जुयाचवन । शरद ऋतुया याम सिसाबुसा यक्को दइगु बखत । छन्हु व महारानीया लुमुक्क निभालय् चवना भ्यगतय् छथल पाउँ वाला नयाचवन । अन हे लिक्कसं प्वाथय् दुम्हा खिचा छम्हा नं वया च्वंचवन । व खिचां महारानीया पाउँ वाला नयाचवंगु लोवका ई चुलुचुलु वयेका स्वयाचवन । महारानीया मे न्यायेकु न्यायेकु पाउँ धमाधम नयाचवन । खिचाया वयात नं छकू नकीला धका आस याना पुलपुल स्वयाचवन । महारानीं धासा वयात छकू हे मबिसे फुक्क नयाबिल । खिचां अक्क थलय् स्वबले छकू हे मन्त । ति भचा जक दनि । व ति भचासां त्वने धका आशा कया च्वंचवन । तर, महारानीं व ति भतीचा ल्यं दनिगु नं नये मज्यूथाय् प्वंकाबिल । खिचाया आसां घात । अले वं तस्सकं हे नुगः मछिका थये सरा बिल - “हरे थव महारानी ला तस्सकं हे मतिकुम्हा खनि ! पाउँ जक मनकगु मखु, ति भचा हे नं मत्वंक । वया जक प्वाथय् दुगु ला, जि नं प्वाथय् दु । संसारय् धर्म-पाप दु धैगु जुसा वया खिचा मचा बुइमा, जि मनु मचा बुइमा !”

ला-बला दत । खिचाया मचाबुइ व्यथा जुल । मचा बुलं धात्थे मनू हे । तस्सकं हिसि दुपिं बांलापिं म्हाय् निम्हा बुल । अले वं मस्तेत चिकं बुकेत छम्हा कुम्हाया पसलय् बना कोरिंचा छग कयाहल । व कोरिंचा गपतय् घाना चिकं पसलय् वना तुं पुंक धायेक चिकं तुयाहल । मचातेत चिक बुकल । बांलाक बिचा याना

तयातल । शुक्लपक्षया तिमिलार्थे मस्त न्हियान्हिथं तधिक जुयावल । व खिचां मस्तेत बिचा यानातगु खना सकलें अजुगति चाल । छन्हु व खिचां मस्तेत बांलाक थयना सरासर पिहाँ वन । काप पसलय् वना काप छकू वांन्याना हल । सुइकायाथाय् यंकल । सुइकालं काप कया लं सुया मस्तेत फिकाबिल । एवं प्रकारं मचात बवलना तधिक जुल । म्हितजुइ सपिंजुल । मांम्हा खिचां उखें थुखें’ हिला नसा, त्वँसा, लासा, भुँसा मालाहइ । मचात चंचंधाया म्हिताचवनी ।

मचात बचाधिक जुल । कतांमहिथें चवना स्वये हे लोवनापुसे च्वं । इपिं म्हिताचवनीबले लैय् वक्कोसिनं ‘अहा!’ गपाय्सकं बांलापिं मस्त’ धका इमिगु तारीफ मयाम्हा सुं दइमखु । कथहनं इमिगु बांलाया खँ दे छगुलिं बय्यय् जुल । कथहनं इपिं ल्यासेचा जुल । छन्हु जुजु व मन्त्री बगगीले चवना सवारी जुल । इमिसं नं व मचात खन । इमिगु व हिसि भयव्यू खव खंबले जुजु ला ज्यो हे जुल । जुजु बगगी दिका मन्त्रीयात घाल, “मन्त्री ! व मस्त निम्हा सु थे स्व ! गपाय्सकं बालापिं !

अप्सरातेसं हे ध्वेफइ मखु । छक सति सा । “ मन्त्री इमित सतल । इपिं वयेव मन्त्री ‘छिपिं सु, सुया म्हायपिं, थन छु यानाचवनागु’ धका न्यन । ‘जिपिं म्हिता चवनागु, जिमि मां पिहाँ वनाचवन’ धका इमिसं लिस बिल । ‘छिपिं जिमि- थाय् वय् न्हयाला’ धका जुजुं न्यन । इमिसं घौपलख छुछां मधा । वं वयागु खवा स्वत, वं वयागु खवा स्वत । ‘छिमित बांलागु छँ तयातये, भ्रभ्र धायेक तिसां तीकातये, सासागु नकातये, भिभिंगु पुंकातयेह न्हयासा नुँ’ धायेव निम्हेसिनं ‘न्हयान्ह्या’ घाल । अले जुजु केहँ म्हेसित, मन्त्रीं तताम्हेसित थथपिनिगु बगगीले तया यंकल । मचात निम्हं लयल्यताया वन ।

मांम्हा खिचा दुहाँ वल । सदांथें मस्तेत नसा माला जवनावगु । तर मचात छत्तिं मरु । पिहाँ वंबले म्हिताचवंगु स्वयावंगु । आ दुहाँ वबले मचात मखना व व्हाँय्व्हाँय् खवल । खवखव हे हिक्कदक माजुल । खिचां अथे विरह याना मचात माजुया चवंगु खना छम्हा मनुखं वयात धाल - “खिचा लानी

! छं आमथे नुग मछिका खवया हाला जुइगु छाय् ? छं मस्त निम्हं दुने दरबारय यंकें धुं कल । तताम्हा मन्त्रीं यंकल, केहँ म्हा जुजु यंकल । जुजु व मन्त्री ला छं जिचाभाजु जुइ धुंकल धासे लि छ छाय् अथे खवया जुयागु ? छ ला भाग्यमानी जुल का !” व मनुया खँ न्यना खिचाया मनय् स्वां हवल । तर, वं छथुं पत्या याये मफुत । खला-मखुला धयाथें वया मनय् तस्सकं तुलबुल जुयाचवन । वया मनय् चवंगु खँ सीका व मनुखं धाल - “पत्या मजूला ? मखुसा स्वहु रे, गुलि

मोजं इपिं चवं चवने धुंकल जुइ ! सत्य ख, जिं नं छन्त मखयेक धाइला ।”

व मनूया खँ न्यना खिचा थात्यें म्हापिं नापलायेगु बिचारं सरासर दरबार पाखे वन । न्हापालाक तधीम्हा म्हाय् निं नापलाये धका मन्त्रीया दरबार पाखे वन । धवाकाय् चवना थः स्वया चवन । गवेत अथे चवंचवने धुंका वं म्हाय्यात खन । म्हाय्चं नं वयात खन । ‘धात्थे ख का, जिमि म्हाय् ला मन्त्रीया कला जुल, आ वं जित तले सता सासा भिंभिं नकी’ धका न्हिपं थिकुथिकु संका तधंगु आस यानाचवन । तर म्हाय्यम्हं वयात मां धायेत लज्या चाल । खिचाया मचा धका सिल धायेव मन्त्री वयात पितिना छवइ धका ग्यात । पिवायात सता धाल - “हुं कन धवाकाय् खिचा छम्हा चवं

चवंगु खंला । स्वये हे यमदूतथे चवं । गपाय्सकं ग्याक्क थन जक स्वयाचवंगु ! दायाछव वयात” धाल । वयागु बचन न्यना पिवातं धात्थे कथि ज्वना खिचायात दाये धका वन । खिचा क्वाइक्वाइँ हाला मिखाय् दंक छवबि तया बिसिवन ।

तधीम्हा म्हाय्चं यानाहगु व्यवहार खना खिचाया तस्सकं नुगः छवल । छथाय सुं मरुथाय् खुसि सिथय् बना छवये फक्को छवल । नका, त्वंका गज्यागु माया याना बवलंकाम्हा मच्चां हे मां मधासैलि सुया भरे म्बानाचवने धयाथें वयात जुल । अनं हे खुसी क्वब्वाना सीमास्ते नं वयात वल । ‘तर चीधीम्हा म्हाय् दनि । व गज्याम्हा

ख ? वं नं अथे हे याइगु ला ? खिचा हे बुइकूगु जूसा याउँ सेचवंगु, मां धायेमछापिं मनू बुइ- कागुलिं भन जक अपमान याका चवनेमाल’ धयाथें वयात जुल । तर मनुखं वयात अपमान यासां व ला छम्हा मां ख । अकिं वया नुग मचवं । चीधीम्हा म्हाय् जुजुं यंकूगु ख मखु सीका वयागु नं छवा छक स्वया जक सिनावने धयागु मनं भापा व सरासर जुजुया दरबार पाखे वन । अन नं अथे धवाकाय् चवना थः

स्वया चवन । म्हाय्य म्ह खनेव हे पिवायात सता धाल-हूँ कन धवाकाय् चवंचवंम्हा खिचायात बुया थन तले कोथाय् हति का । याक्कन !” पिवातं ब्वाँय् ब्वाँय् बना खिचायात बुयाहल ।

खिचायात कोथाय् तया पिवा वन । अले चीधीम्हा म्हाय्चं थ मां खिचायात पित्तुपीका घय्घय् पुल । वया छ्यनय् चुपाचुपा नल । वया लयताया थागा हे मन्त । चीधीम्हा म्हाय्यागु थज्यागु माया पिरति खना खिचाया मिखां नं लयताया खुसि बावल । म्हाय्यम्हेस्यां ‘यमां, छं छु नयेय ? ला नये यला ?’ धया चुल्ले वना छकय जायेक ला कयाहया

खिचायात न्हयच्याकल । हानं ‘मन्हि नये यला ?’ धया ब्वांवना छदेमा मन्हि कयाहया न्हयच्याकेहल । थुकथं सासा भिंभिं हया अनेतने खँ ल्हौलं लयताया हिति हायेकु हायेकु मांम्हेसित नकाचवन । खिचाया नं तधीम्हा म्हाय्चं यागु कुव्यवहार लोमंका चीधीम्हा म्हाय्यात सुबा ब्युब्यु नयाचवन । अज्याबले हे लाक जुजु वगु स तायेदत । जुजुं खनी धका म्हाय् हालाजूगु काचा- काचां खिचायात धुकुतिइ सुचुके यंकल ।

म्हाय्यम्हा हालाजूगु जुजुं यानंनिसें हे ता । तर कोथाय् वया स्वबले मेपिं सुं मरु, व हे याकचा । ‘छ सुनाप खँ ल्हाना चवनागु ? छ हालाचवंगु जि हुं कनंनिसें ता । छ हालाचवनागु ?’ धका जुजुं न्यन । वया छु धाये, छु धाये जुल । जुजुं

धासा कुत्तु कुला न्यनाचवन । व धाये थव धाये मदया वं प्यात्त थथे धाल - “ख, जिमि मामं लुँयाम्हा खिचा छम्हा बियाहगु, व हे नाप खं ल्हानाचवनागु का’ धाल । जुजु गजप जुल । ‘अहो, लुँयाम्हा खिचा गय चवं हां ? स्वये सा स्वये, लुँयाम्हा खिचा छक जिं नं स्वये’ धका धाल । वयात आपत जुल । जुजुं हे स्वये धासैलि गय मक्यने ! धुकुतिइ स्वथनातम्हा खिचा काये धका ग्याग्यां वन । वना स्वबले ला खिचा छम्हं धात्थे हे लुँयाम्हा जुयाचवने धुंकल । हया जुजु यात क्यन । लुँ याम्हा खिचा खना जुजुया मन स्वकु थहाँ वल । ‘लूँ या खिचा हे कोस

बियाहयेफुन्ह छिमि मां ला सिक्क हे तमि जुइमा । जिं म्हा हे मस्यून । छिमिगु छे नं मखनानि । छक वनेनु रे' धाल । हानं मेगु आपत बल । वं धाल- "ज्यु, असा जि वना मांयाके छक न्यनावये । मामं गबले वा धाइ अबले वने का मज्यूला ?" धाल । जुजुं सकार यात ।

उखुनु अथें जुल । आ छु यायेमाली धका वं चच्छि बिचा यात । तर, छु' हे उपाय लुइके फुगु मखु । चा वन, न्हि वल । छिमि मांयाथाय् गबले वनेगु धका जुजुं न्यन । वनेत्यल, आ सुथे हे वनावये धका लिस बिल । अले सम्हा याना, भभ्रधायेक वसतं पुना बग्गीले चवना वन । ववं वें वं यक्को तापाक्क वने धुंकल । अझ नं वनाचवन । वनेथाय् धैगु हे दुगु मखु, अले वना मच्चनां छु याये ! अथे ववं वें छगू भराय्धंगु पुखू दुथाय् थ्यन । अन वने थन वने मदया थव हे पुखूया भचा उज्यां बग्गी दिकल । अले बग्गीलं क्वहां वया पुखू सिथय् वन । नुग खुल्लखुल्ल मिनावल । हिकक हिकक चल । गुलि पीव कुत यातं नं फुगु हे मखुत । भय्भय् बिना वल । पियांपी हे मफुत । अले 'आ गय् यायेगु ! जिं छु यायेगु !' धका हिहिल्लें खल ।

थुकथं व ताउत हे खवयाचवन । व खवयाचवंगु पुखुलिइ चवंम्हा नागराजां ताल । नागराजा मनूया रूप कया पुखुलिं थहां वल । 'छ छाय् खवयाचवनागु, छु आपत जुल' धका न्यन । थज्यागु निर्जन थासय् छम्हा मनुखं वया वयात सहानुभूति तया थथे न्यंबले वया भचा मन चवन । वं जुक्को ताक्को खें धयाबिल । वं थ मांयात यागु माया ममताया खें न्यना नागराजा प्रसन्न जुल । 'छ छु' हे धन्ना कायेम्वा, छन्त माक्को जिं पुरेयानाबी, कन्हे सुथे वा' धका नागराजां वयात बचन बिल ।

नागराजाया बचन न्यना वयात

तधंगु पू लिकया थें जुल । अनं लिहाँ वल । 'भी कन्हे सुथे वनेगु जुल, जिं मांयात खबर बियाबये धुन' धका जुजुयात धाल । धात्थें कन्हेकुन्ह सुथे जुजु व व निम्हा बग्गीलय् चवना वन । नागराजा मनूया रूप कया पुखूया सिथे चवंचवन । इपिं वगु खनेव बग्गीयाथाय् थ्यंक वना लसकुस यात । उथासं पाकोथें ज्यागु हो छहो दु । व हे होतं जुजुयात भासैं भासैं धया ववनायंकल । थज्याथाय् होतय् नं छें दइला धया थें जुजुया मनय् चवन । तर, नागराजां इमित दुने ववना यंकुयंकुं छगू लूँ यागु धवाका खने दयावल । व धवाकां दुत यंकल । दुने ला हेरा मोती जक थुनातगु छेयँ लूँ यागु स्वाने छुनातगु खन । व स्वाने थतयंका नवरत्न थुनातगु ज्वालालाला चवंगु लूँ यागु सिंहासनय् फेतुकल । हेरायागु थलय् चय्प्यता घासां चाहीका भोजन याकल । भोजन याके धुनेव कोथा पत्तिं चाचाहीका क्यने यंकल । छगू कोथाय् हेराया हेरा जक । छगू कोथाय् पन्नाया पन्ना जक । छगु कोथाय् लूँया लूँ जक । थुकथं छगू छगू कोथाय् छता छता वस्तु खंबले जुजुं मे वांन्याना चवन । 'तस्सकं हे तमि ख का जिके हे थुलि धन सम्पत्ति मरु, कला छम्हा ला स्योम्हेस्या हे म्हाय् लात का' धका जुजुं मनंमनं धया- चवन । फुक्क क्यनेकिने धुंका नागराजां हेरा मोती लूँ यागु थल- बल आपालं कोसेलि बिया इमित बिदाबाजि यानाहल ।

दरबारय् लिहाँ वया भचा जाबले मन्त्री वल । जुजु मन्त्रीयात थम्हं स्वया वयागु फुक्क खें बयान याना कन । 'छ नं छक छिमि कलायात धया हूँ रे, ससलय धयागु वना नं तयेमा' धका जुजुं धाल । जुजुं यागु बयान न्यना मन्त्रीया नुग कय्कय् च्यात । वं उछिमे छेयँ वना कलायात धाल- "अहो मिसा, छ ला जित

छु' हे मधा । छिमि केहें नं जुजुयात थछें ववनायंका गज्यागज्यागु क्यनाहल, गज्यागज्यागु नयावल, गज्यागज्यागु ज्वनावल ! छ तताम्हा जुया भन छु नि छु का ! जित नं छं ववनायंकि रे । गबले वनेगु ?" धका धाल । तत्ता- म्हेस्या छु धायेछु धाये जुया छगू तोह चिना काचाकाचां केहे म्हेसिथाय् वल । 'छं थछें धका गन ववना यंका ? छिपिं वना वया धका धयाहसे निसें भी नं वनेनु धका तिप्पा हे नका- चवन । गय् याये ?' धका केहेंम्हेसि के न्यन । केहेंम्हेस्यां मांम्हा वगु, मांम्हा लूँ जुयाचवंगु, पुखू सिथे वना खवयाचवनागु, नाग- राजां मनूया रूप कयावया वयात धागु, कन्हे कुन्हं जुजुयात ववनावंबले नागराजां यानाहगु फुक्क खें छगु हे तोमफीक कन । अयसा जि नं पुखूया सिथय वना अथे हे खवयाचवने धका लिहाँ वल ।

धया गये अथे, कन्हेकुन्ह तताम्हा सुथ म्हाप्पानं दना सम्हा- सिम्हा याना बग्गीले चवना वन । पुखूयाथाय् थ्यन । बग्गी भचा उज्यां दिका पुखुसिथे वना खवयाचवन । गबेत खवलं नं सु छम्हा धका वगु मखु । छक छक स्वइगु, छक छक सुं वल ला धका छचाखेरं स्वइगु । तर, सुं वगु मखु । द्यो यक्को वने धुंकल । निभा हे बीन । केहेंम्हेस्यां हेकाहगु ला मखुला धयाथे' नं वयात चवनावल । लिहाँ वनेगु मतिइ तल । बने न्हयो हानं छक खवयास्वये धका ततसकं खल । नागराजाया गय् तं पिहाँ वल थें, भयंकर मूर्ति याना कोपं थहाँ वल । 'सु थव न्यनान्यने मजीक खवयाचवंम्हा ! मांयात कथिं दायेका छवइम्हा पापी थव हे मखुला ? मालला छन्त !' धयाधिया वयागु नुगपाचय् लाक्क न्यानाबिल । व अनंतु सित ।

उलिंचा बाखं थुलि

स्थानीय सरकार न्ह्याकय्गु खपया मोडेल

शान्ति तामाङ

बचं बियाथें ज्या सानय्गु इमानदार कुतलं न्ह्यलुवापिन्ता मतदातापिसं विश्वास व भरोसा अप्वयक हःगु दः ।

चुनावय् मतदाता पिनिगु समर्थन काय्ता स्वय, न्यनय् हाय्पुगु नारा व ज्याइवः पिब्वयो त्यातकिं बचं पूमवाकिपुं राजनीतिक न्ह्यलुवा पिनिगु बानि जुय धुंकल । अलय खप नगरपालिकां स्थानीय चुनावया इलय् ब्यूगु बचं इमानदारपूर्वक पुवाकय्गु कुतः याडः च्वंगु दः । श्वकिं याडः हे मतदातातय्सं कुं खिय्गु स्वयो नगरपालिकाया न्ह्यलुवापिन्ता भरोसा व विश्वास अप्व याडः हःगु दः ।

खपया लायकुली सूर्यभक्त श्रेष्ठया (पूजा सामग्री) पूजा ज्वलंया पस दः । सुथाय्निसें थःगु पसलय् लिइमलाक जुइम्हा वयकता नगरपालिकाया ज्या उलि चासो मरुसां लायकुलिई अपलं चहः पहः दय्कः तः गुलि नगरपालिकाया तः हांगु लाहा दः धायोदिसे वयकलं जिगु पसः हःनय फाइबरया पाखा तयो तयागु नगरपालिकाया कर्मचारीत वयो जवरजस्ती लिकायो

यंकला । अथेनं छुं खाँ मरु, नगरपालिकां तःक हे धायानं लिकाय लिइमलाता थाना बांलागुलिं लायकुलि चहः पहः यक्व दःगु खः । सफा जुल । पर्यटकपुं नं यक्व वल ।

सुकूलढोकाया जगत बहादुर ह्योमिखायां भोत फ्वे वैबलय् ज्वजलपा याडः वइगु चुनावं त्याकः वाडालिं छक हे लिफः स्वयो मवैगु नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति खाडः भातिचा नुगलय् स्यासां नगरपालिकां त्वालय् यागु बांलागु सुधारत खाडः मन लयतःगु खाँ काडः दिल । भोत फ्वे व बलय् ज्वज्वलपा धाधां वगु अःतक छु जुला दक छकतक स्वः वगु मरुनि धाधां नगरपालिकां त्वालय् बांलाकः न्हपा अपां सियो तः थाय् अः ल्वहें तं सिल , बांलागु हे ज्या जूगु दः ।

व थें रतनमायां नं छुं गना भाति कमजोर दःसां नगरपालिकां बांलागु ज्या याड च्वंगु धःगु दः । बुहाबुहीपिन्ता भजन याय्गु थाय् दय्कः ब्यूगु दः । स्वास्थ्य उपचार याय्गु थाय् दः । बां हे ला वं धाल ।

स्थानीय तह निर्वाचन ०७९ सं नेपाल मजदुर किसान पार्टीया सुनिल प्रजापति जुं थःम्हा निकटतम प्रतिद्वन्द्वी कांग्रेसया रामप्रसाद कासुलां स्वयो गुदुगं अपः मत हयो त्याकगु खः । फुक्क प्रतिद्वन्द्वी पिनिगु जमानत जफत जूगु खः । वयकया पुचलं नेकगु कार्यकाल न्ह्याकगु स्वदा दैन ।

स्वदाखय् प्रजापति न्ह्यलुवाया पुचलं खानय् दय्क व लुमाकय् वहुगु अपलं ज्यात याडः क्यंगु दः । गुगु अपलं स्थानीय तहया लागिं डालकाय बहजु । मतदाता भ्रष्टाचारमुक्त लकस दयककेगु सुशासन कायम याय्गु व विकास निर्माणया ज्याखय् केन्द्रित जुयगु नेमकिपाया नेतापिनिगु चरित्र दक धाई । उकिं हे मखांथाना भ्रष्टाचारया खाँ गुड्लें प्याहाँ मव ।

नेमकिपां स्थानीय तह निर्वाचन २०७९ सं पिब्वगु प्रतिबद्धता पत्रखय् शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्यंकः म्वाकः भिंकः तय्गु, स्यंगु ल्हवनय्गु, कासा, लकस बांलाकय्गु, सुचुकुचु, त्वनय्गु नाः, कृषि, पर्यटन ल्यासे ल्याम्हो व मच्चा तय्ता स्वयो याडः च्वंगु ज्या इवःत सहकारी नपां ११ ग् नामयें ज्या सानय्गु बचं प्वंकगु खः । मेयर सुनिल प्रजापति न्ह्यलुवाया पुचलं थुगु प्रतिबद्धता पुचः या लिधंसाय योजनावद्ध जुयो ज्या साडः च्वंगु दः ।

“जिमिसं प्रतिबद्धता पौयाता हदायतयो छ्यलः वाडागु दः । हनुमन्ते खुसिया सफायाय्गु ज्या तस्कं थाकुगु (चुनौतिपूर्ण) ज्या जूसां मेमेगु लागाय् बचं बियागु काथं अपः ज्या क्वचाय्के धुंगु दः । मेयर प्रजापति जुं धायो दिल । नपां वयकलं दिगो विकासया योजना दयकः डय्दा लिपा जूय फःगु खाँ याता बिचः याडः ज्या जुयो च्वंगु दाबी याडः दिल ।

सुनिल प्रजापति

मेयर भक्तपुर नगरपालिका

जिमिसं प्रतिवद्धतापौ खय न्हिथाडागु विषयता हदायतयो छ्यलः वयो च्वडा । हनुमन्ते खुसीसफा याय्गु ज्या तस्कं थाकुसां मेमेगु लागाय प्रतिवद्धता स्वयो यक्व ज्या क्वचाय्कागु दः । दिगो विकासया योजना दयकः डय्दा लिपा जुय फःगु खाँया बिचःयाड ज्या जुयो च्वंगु दः ।

प्रा.डा. लोकराज बराल

राजनीतिक विश्लेषक

खप नगरपालिकां शिक्षा व स्वास्थ्य थजगु आधारभूत (मदयक मगागु) लागाय् यक्व प्रगतियागु दः । थुकिया ज्या सानिगु पहः मेगु नपां मिलय मजु । खप देशं भ्रष्टाचारमुक्त वातावरण दयकः थःता ब्वस्य लाकगु दः । खपय् यक्व विकासया

ज्या जूगु दः । नगरपालिका दुनय च्वंपिसं थःता सुरक्षित महशुस याई ।

मेयर प्रजापति जुं धायोद्यूकाथं न्हयकनय स्वय्थे पारदर्शी व समावेशी ज्या पाखं याडः खप नगरपालिकाय् छुं नं बिवाद मरु । थाना उपभोक्ता समिति पदया लागिं ल्वापु जुइमखु थव सेवामुखी संस्था खः । थीथी परियोजनाखय् थी थी राजनीतिक दलया प्रतिनिधिपुं अध्यक्ष व उपाध्याक्ष (नायो व न्वक्) जुयो दुतिनि । लोभ व स्वार्थ मरुगुलिं पदया निंतिं ल्वापु जुइगु खाँ हे मंत । वयकलं धायोदिल- जिमिथाय फुक्क ज्या पारदर्शी व इमानदार जुयो सानि । थजगु अवस्थाय् सु गना च्वनि धाय्गु खाँ छुं हे पाइमखु ।

राजनीतिक विश्लेषक प्रा.डा. लोकराज बरालं खप नगरपालिकाया ज्या सानिगु पहःता दकलय बांलागु विशिष्ट तायकी । खप नगरपालिकां शिक्षा व स्वास्थ्य थजगु मदयक मगागु लागाय अपलं च्वजायकगु दः । थवमिगु ज्या सानिगु पहः मेगु पालिकालिसें मिलय मजु । खप नगरपालिकां भ्रष्टाचार मुक्त वातावरण दयकः थःता ब्वस्य लाकगु दः । बरालं धायोदिल । खपय अपलं विकासया ज्या जुगु दः । नगर दुनय च्वंपिसं थःता सुरक्षित तायकी ।

प्रतिवद्धतापौस्वय् छु दः ?

शिक्षा पाखय् खप विश्वविद्यालय निः स्वानय्ता बःयाय्गु, सामुदायिक स्कूलया शैक्षिकस्तर च्वजाय्केता, शिक्षक तालिम व भौतिक पूर्वाधार दयकेगुली बः याय्गु, जनज्योति साफूकुथिता 'ई-लाइब्रेरी' काथं हछ्याय्गु, वडावडाया साफूकुथित ई काथं हछ्याडः यंकय्गु न्हिथाडः तःगु दः ।

अथेहे स्वास्थ्य लागाय् खप अस्पतालता सचिछगू शैय्याया दय्क हछ्याय्गु नपां सुविधां जायकः यंकय्गु वडावडाया स्वास्थ्य उपचार केन्द्रत दयक

दय्कं विशेषज्ञ डाक्टपाखं स्वास्थ्य शिविरन्ह्याकय्गु, अलय नगरबासीपिनिगु स्वास्थ्य विवरणया धलः दयकः छुं छुं नर्सिड सेवा अभ्र बांलाक यंकय्गु खाँ च्वयो तःगु दः ।

थव बाहेकं भाज्यापुखु, इखालाछी मथ, लक्ष्मी नरसिं देगः, इन्द्रायणी छोछें नपांया दाडः च्वंगु सम्पदा क्वचाय्केगु, अलय कला संग्रहालय तयो तःगु न्हयकं इयो दरवार मल्लकालीन पहलय हे दय्केगु खाँ न्हिं थाड तःगु दः । समुदायत दुथ्याकः लकस भिंकय्गु, वाउँक तय्गु नपांया ज्या इवः त अज धिसिलाक न्ह्याकय्गु, ध्वगिइगु व ध्वमगिइगु फोहरत मुडः किसानतय्ता नेपाली सः दय्केगु तालिम नपां फोहर पाखं हकनं छ्यलय् फैगु वस्तुत छ्यलय्गु खाँत दः ।

अथेहे नेमकिपाया प्रतिवद्धतापौ सं खप देता पर्यटकपुं छक मवसें मगागु थाय् दय्केता मःकाथंया भौतिक पूर्वाधारत दयक यंकय्गु नपां सापारु चाहिलिगु लाँपुता पर्यटकीय लाँपु काथं छ्यलय्गु च्वयो तःगु दः । नगर दुनय चाय्कः तःगु सहकारी संस्थाया दुजः पिनिगु सांस्कृतिक स्तर च्वजाय्केता व नगरप्रति उत्तरदायी दयकेगु नपां छ्यें छैगु ज्यात याकः लाहातय ज्या बियगु थजगु विषय दुथ्याकः ज्या सानय्गु न्हिथाडः तःगु दः ।

फलय पसः मतय्केगु बांलागु व्यवस्था :

खप नगरपालिकां फलय पसः तै पिनिगु व्यवसायता जनजीविका नपां स्वाड व्यवस्थित काथं न्ह्याकय् बियगु नीति कगु दः । स्थानीय जनताया न्ह्यान्हिथंया जीवन अःपुक यंकय्गु नपां आर्थिक ज्या इवः याय् नं चहः पहः दय्केगु कुतः याडः च्वंगु दः । थव हे काथं स्थानीयपिन्ता नगरपालिका हःनय् हे नं तरकारी मिइकेगु व्यवस्था यागु दः ।

जिमिसं तःमिपिनिगु पक्ष जक

सच्छिठ डय्प्यंगूगु स्वप पौ, ब.छि पौ(पाक्षिक)

स्वयगु मखु, गरिवपिनिगु जीवन नं गथे अःपुक न्ह्याकय् वियफै धायगु खायँ नं विचःयाय् मः । अमिसं गथे व्यवसाय याडः जीवन हानी धायगु खाँ विचः याड ई मिलय याड फलय् भातिभाति सामान तयो मिइके बियागु दः । सामान मिइपिसं हे सफा याय्मः जक नं धायगु दः । मेयर प्रजापति जुं धायोदिल ।

नगरपालिकां सुथाय् ८:०० ता इलय् तक व बहनिथाय् ४:०० ताइलय् लिपा (कार्यालयया ईलिपा) फलय् व्यापार याकय् वियागु दः । प्रजापति जुं धायोदय् काथं गरिवपिनिगु दुःख व मःगु छु धायगु थुईके मः । जिपुं थः नं गरिबीं दाडः वयापुं खः । गुम्हासितां डार्का धेबा आम्दानी नं तहानिगु । वहे आम्दानीं गुम्हासिया भूथु च्याइगु, गरिब पिन्ता ग्वाहाली याय् फय्के मः श्वहे भीगु सुन्दरता खः । श्वहे स्वयता मनुत थाना वैगु वयकलं ताडः दिल ।

सच्छिठगु शैय्याया अस्पतालः

बियो च्वंगु दः ।

अस्पतालय् मेडिकल डाक्टर पाखं सेवा कःसा डय्तका व विशेषज्ञ डाक्टरया सेवा कःसा चय्तका जक धेबा पूसा गा । छगू अर्बया थुगु योजना पूर्वांकय्ता नगरपालिका थमनं हे करोडौं तका खर्च याय् धुंकल । 'दांकः व भिंकः सेवा बिय दक जुयो च्वडा' वयकलं धायोदिल - थुगु योजना पूर्वांकय्ता जिमिसं यक्व हे दुःख सिया । भवन दयकेता मन्त्रालय ब्वाक ब्वाक जुया । म्हवचाखय् नं हिंच्यागु करोडतका धेबां बियमःगु व्यवस्था दयानं थुगु योजनाया लागिं केन्द्रपाखं मुक्कं खुगू करोड जक बिला । ल्यं दःगु थःगु हे धेबा दय्का, उपकरण लिसं फुक्कं न्याडः हया ।' वयकलं धायोदिल ।

अः अस्पतालय् डागु भेन्टिलेटर, खुगू आइसियू नपांया शैय्याया सुविधा दः । अथेहे नगरपालिकां मचाबुइकिगु प्रसुति सेवा नं ताडः ज्या न्ह्याकः च्वंगु दः । वडा-

नगरपालिकां गरिब व जेहेन्दार ब्वनामिपिन्ता च्वजायकः ब्वनय्ता ग्वाहालीकाथं शैक्षिक ऋणया व्यवस्था यायां वगु खः । हिंन्यगू तगिं स्वयो च्वयया शिक्षा ब्वनय्ता ब्वनामिपिसं शैक्षिक प्रमाणपत्र धितो तयो नगरपालिकापाखं सहूलियत ऋणकाय फै । थजगु ऋण (त्यासा) ब्वनामिपिसं ब्वनय मधुंतलय् पुलय् म्वँ । ब्वनय्धुंगु प्यादा लिपाजक दायँ प्यब्वय छब्व काथं त्यासा पुलय मः । श्वनं हाँ खुसम्हा ब्वनामिपिन्ता डागू लाख तका तक ऋण बिय धुंकागु जुल ।

अःतकखय् मुक्कं ७५१ म्हासिनं डागूलाख तका ऋण कायो च्वयया शिक्षा कायो च्वंगु दःसा ५१ म्हा सिनं ऋण पुलय धुंकल । नगरपालिकां शैक्षिक ऋणाय् १३ करोड ६९ लाख व डय्द्र तका लाय् छ्यलः ब्यगु खःसा १ करोड ६४ लाख गुइप्यद्र क्वतिया साहू ब्याज लिता बिय धुंकल । नगरपालिकां ७५३ गू स्थानीय तह मध्ये शैक्षिक ऋण वियागु श्वः हे न्हःपांगु खः जक दाबी यागु दः ।

स्वप विश्वविद्यालय चाय्केता मदिवक कुतः

खप विश्वविद्यालय चाय्केता नगरपालिकां मदिवक कुतः याडः च्वंगु दः । खप सल्लाघारीया १०८ पी जग्गा व संसदं खप विश्वविद्यालय विधेयक २०८० स्वीकृत जूसा नगरपालिकां चालु आ.व. निसं हे ज्या न्ह्याकय्गु कुतः याडः च्वंगु दः । ज्या हज्यासा विश्वविद्यालय चायकगु न्हपांगु स्थानीय तह ज्वी । नगरपालिकां चाय्कः तःगु कलेजय् न्हयद्रम्हा ब्वनामिपुं ब्वडः च्वंगु दः । नगरपालिकापाखं याय मःगु फुक्क ज्या सिधय्क च्वनय धुंगुलिं विश्वविद्यालय चायके वियगु ला, छु याय्गु धायगु ज्या सांसदपिनिगु लाहातय्या खाँ जक प्रजापति जुं धायो दिल । जिमिसं मःगु फुक्क ज्या याय् धुन । अलय् विश्वविद्यालय चाय्के बियगु लाकि मबियगु

खप नगरपालिकां अः सच्छिठगु शैय्याया अस्पताल चाय्क च्वंगु दः । नीडागू शैय्याया अस्पतालता सच्छिठगू शैय्याया अस्पताल दयकेगु पिब्वसे क्वछ्यु काथं अस्पताल चायकगु खः ।

प्रमुख प्रजापति जुं त्याक वयालिं वगु सच्छिठगु शैय्याया अस्पताल स्वीकृत काल । अः ६० म्हा डाक्टर ११ घौ सेवा

वडाय् सहरी स्वास्थ्य केन्द्रत दः । चालु आ.व. खय् थाना तिलगंगा आँखा अस्पताल' तय हःगु दः ।

शैक्षिक प्रमाण-पत्र धितो तयो डागू लाख त्यासा (ऋण)

नगरपालिकां आ.व.०८१/८२ या लागिं १५१ म्हा नगरबासी ब्वनामिपिन्ता शैक्षिक ऋण वियगु क्वः छ्यगु दः ।

जिमिगु लाहातय् मरु । सांसद पिनिगु लाहातय, प्रजापति जुं धायोदिल । विश्वविद्यालय चाय्केता खप सल्लाघारीया १०८ पी जग्गा बियादक भूमिसुधार मन्त्रालय, नेपाल ट्रस्टनपां मःथाय् फुक्क थासय वानय धुन । व नं ब्यूगु मरुनि ।
सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तयगुलि सर्त दःगु लगानी मकायगुः

नगरपालिकां सम्पदा ल्यंकः म्वाकः भिंक तयगु ज्याखय् सर्त नपांया लाय मकायगु क्वः छ्यूगु दः । अः नं नेगू सम्पदा ल्हवनय्ता नगरपालिकाया धेबा ग्वाहाली मालः च्वंगु दः । अथेनं सर्त नपांया धेबा मकःसिं वयो च्वंगु दः । 'जिमिसं एन जि ओ, आइ एन जि ओ नपां ज्या हे सानय् मखु धायगु मखु । अलय सर्त दःगु छु नं ज्या भीसं याय् मज्यू धायगु मान्यता कः घाडः च्वडा । मेयर प्रजापति जुं धायोदिल । वहे मान्यताकाथं नगरपालिकां जर्मन सरकारं बिय धःगु छगू अर्ब व नीगू करोड तका दां मकसें अस्वीकार यागु खः ।

भीगु हे पहः या छे दानिपिन्ता हिगूलाख तकातक अनुदानः

सांस्कृतिक नगरपालिकापाखं विकास याय्ता नगरपालिकां भीगु थःगु पहलं छँ दानिपिन्ता हिगूलाखतकातक अनुदान ब्यूगु दः । भीगु पहलं छँ, दानिपिन्ता अनुदानया व्यवस्था याडः तयागु दः । नगरपालिकां थुकिता दायँ छगू करोडतका

तकया बजेट छखय् लिङ्कगु दः । स्थानीयपिसं अपा, पोल्हँ अपा व सिं थन्योगु परम्परागत ज्वलं छ्यलः छँ दां बलय् अनुदान कःगु खः । वांगु दायँया आ.व. सं छगू नेगू परिवारं हिगू लाख तका तक अनुदान कःगु दः । अः नगरपालिकां अनुदान बियगुलि उथिंयंकय्गु याडः भीगु पहः या छँ दानिपुं छगू छगू परिवारता स्वंगु लाख तका दां बियगु नीति लागु यागु दः ।
सहकारीपाखं फाइदा काकांः

नगरपालिकां सहकारीया आर्थिकस्तर चवन्ह्याकय्गु लिधंसा दयकसेलिं अपलं सहकारीत छँ छैगुलि लाय छ्यलः च्वंगु दः । २८ मंसिर निसे पुस २ गते तक जुगु 'खप महोत्सवय' सहकारीया ज्या इवःत नपां उत्पादनया स्तल, दुजःपिनि पाखं दयकगु वस्तु अलय सेवाया मियगु थाय् दयकः ब्यूगू खः । खप नगर दुनय् १८० गू सहकारीत चाय्कः तःगु दः । गुकिमध्ये नेगू प्यंगू जक सहकारीखय् समस्या वगु खानय् दः । प्रदेशय् दर्ता याडः नगरपालिकादुनय् नीगू बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था वगु खः । अथेनं नगरपालिकां दर्ता मया ।

फोहरं मोहर

खपय न्हिं थ्यंमथ्यं ३५ टन फोहर प्याहाँ वैगु । नगरपालिकां उगु फोहर वैथाय् नं हे छूट्य याडः कायो है । फोहर वैथाय् नं छुट्य मयासा नगरपालिकां फोहर काड

मखु । अथे हःगु मध्ये ध्वगिङ्गु फोहर नगरपालिकां मियो आम्दानी याई । अजगु ६५ प्रतिशत ध्वगिङ्गु फोहर नेपाली सः दय्कः मिई । नगरपालिकां तरकारी ह्वलिगु इलय् किलो हिकां कृषकपिन्ता सः मिई ।
पर्यटन मैत्री ज्या इवलय् बः याडः वगुः

नगरपालिकां पर्यटनमैत्री ज्या इवलय् बः याडः वगु दः । देशं दुनय व देशं पिनयया पर्यटकपिन्ता खप दे म्हासिङ्के बियमः धायो नगरपालिकां पर्यटकपिन्ता ल्वः वानिगु, मन क्वसालिगु काथं गुब्बलें 'पुखु म्हासिङ्का', गुब्बलें सांस्कृतिक पदयात्रा, घरेलू मेला ब्वज्या, सापारु बलय् साँचा चाहिङ्किगु लौपूता पर्यटक लौपुकाथं विकास व महोत्सव याडः वगु दः । वांगू दायँ नेपालय् चाह्यू वपुं हिगूलाख पर्यटकपुं मध्ये नेगू त्या लाख पर्यटकपुं खप नगरय् वगु दः । गुकिं २७ करोड तका पर्यटन शुल्क आम्दानी जूगु खः । नगरपालिकां पर्यटनपाखं ३५ गू करोड तका राजश्व मुनय्गु तातुना तःगु खः । हिंखुगू लाख पर्यटकपुं नेपालय् वसा नगरपालिकाया तातुना पूवानि ।

ल्यासे ल्याम्हो पिन्ता सहलिय ऋण

नगरपालिकां ल्यासे ल्याम्होपिन्ता स्वयो बेकरी, सिंकः मि, मोबाइल ल्हवनय्गु तालिम बियो वयो च्वंगु दः । अःनं साँ च्याकय्गु, लकां सुयगु, मोबाइल ल्हवनय्गु, सुज्या सुयगु, कुक (ज्वरय् याय्गु), इलेक्ट्रोसियन व जगा नापी याय्गु(बुँदाय्गु) थजगु तालिम न्ह्याकः च्वंगु दः । जापानिज, चाइनिज भाय स्यनय्गु तालिम नपां बियगु या । तालिम काय्ता डास दां पुलय् मः । तालिम न्ह्याकय्ता फुक्क लाय नगरपालिकां छ्यली । तालिमय् ब्वतिकः पिन्ता व्यवसाय न्ह्याकय्ता नगरपालिकां डागू लाख तका तक सहलियत ब्याजया धेबा नं त्याय बिई ।

जयौ पत्रिका २०८१/१२/२ गते

सिमा बु वैगु नपां भीगु र्खौं

आशा कुमार चिकंबजार

भीगु समाजय बु वैगु धाय्गु छगू मचासु काथं काय्गु या । अलय बु स्वस्व मनय् खौं ब्याकी, थव स्वमा, थव सिमा चिकलाया ख्वं थियो मसीनि । अलय मनय् छताजि म्हागस लुइकी, स्वमा-सिमाया कन्हेया पहः मनय् दुनय वाउँकः हवय्के धुंकी, छगू काथं मनय् दुनय्, सन्तोषया सास ल्हाय धुंकी ।

स्वमा-सिमा बु नपां तज्याड चुली जायो वसेलिं हकनं छताजिया आनन्द मनय् तै । थव थुगु स्वमा, थव थुगु सिमा काथं मनय् खौं क्वः छिइ नकतिनिजक खांपिसं, न्हपानिसं स्वयो च्वपिसंयां थुगु धाय्गु सिइगु हे जुल । अलय गुलिं बु, मुखु चिई, मुखु ब्यडः स्वं हवई । व हवःगु स्वं हवय ब्याडः इवः जुयो कुताँ वै । छम्हा कविं खानि छगू काथंया जीवनया चक्र नपां तुलना याडः छपू चिनाखँ देछाई । वहे काथंया पहः क्यनिगु महिना खः फागुन-चैत महिना । गुकिता ऋतुराज वसन्तया नं नां छुकः तःगु महिना धाय् फः । महाकवि लक्ष्मी प्रसाद देवकोटां धायो द्युथें - ‘

‘नटिप्नु हेर कोपिला नच्याट्नु पाप लागदछ ।

नचुँडनु फूल नानी हो दया र धर्म भागदछ !’

थकाथं स्वयबलय मुखु स्वं जुयहाँ वैगु बुलं प्याहाँ वगु मुखु स्वां मजतलय् उकिता थवयमते कुतिकुति याय् मते, न्हयमते अथे याइपुं मचातय्के दयामाया दैमखु अमिता ‘पाप’(समाज हिस्साइगु) लाइ दक धः काथं बु, मुखु, चुलि मचातय्गु प्रतीक काथं काय् फः ।

जखु ल्यासे वा ल्याम्हो जुय हाँ, परिपक्वताया पहः पिब्वय हाँ वैगु मचासु बु खः । वहे बाल स्वरूप मचासुया हिर्सी भयव्यगु बालापन हाचांगायो वय धुडानीं लिफः छक स्वैबलय् तस्कं यःकः मायावाडा पुसे च्वनिगु सुनं अनुभव मयागु दः धकः? उकिं हे धायो तःगु खै -

वसन्तया बेलासं सिमाचुली जाया वथें

जीगु जौवन हर्ष नं जाया वल ॥

व बु पम्ह्यो, चुलिजायो वयवं व स्वं जुइगु खःला वा पा वाः छु जुई धाय्गुया छगू परीक्षा धैर्य खः । उकीं धायो तःगु खै-
स्वां हवल मुखु ब्यन ।

जिता गिजय याथें जुल

पिया, पिया च्वना अयनं

पिया मझाल

भंगलिसें वसन्त नं रसवस सना स्व

भासैं पिया मन हथाय् चाल ॥

चञ्चलताया मन स्थीर मजइगु, चिकलाया कठोरता तछ्याडः बु वइगु शिशिरया सिमाहल, फसं हाय्क व्यूसां वसन्तया संघर्ष जायो वगु सिमाचुलीं यौवनया पला छियवं बुलुहुँ मातृत्वया पहः कः धाडः है । अलय वहे स्वांमायें स्वांपुसा थवकी । अलय थी थी सिसाफलया सिमाय् फल सय् हाँ हवइगु बु (मञ्जरी) नं बुलुहुँ सिसाफल गवः चिडः वलिसें वहे फलता जिम्मा बियो थः क्वः दयो वानि । इवः जुयो वानि । छगू पहलं मेगु स्वरूपता जिम्मा बियो । गुब्ले सिसाफल गवः चिडः यौवनावस्थाया लुखां द्रुहँ वै उब्ले व नपां वया पू नं थःगु प्वाथय् ब्वलांकः है । अथेयां फुक्क स्वं सिसाफलया फुक्क माखय् पुसा दै मखु । उकि थुकिता नं नेताजि काथं ब्वथल तःगु खानय् दः

१) मैथुनिक (Sexual reproduction)

२) अमैथुनिक (Asexual reproduction)

थुकाथं ब्वथल तः गुया पहः स्वयबलय मैथुनिक (sexual reProduction) धायबलय् स्वं वा सिमाय् सःगु फलय्सं पुसा दैगु धाय्गु सिइके मः । गुकिया बु, स्वं वा सिसाफल जुयो उकि दुनयें पु दै । वहे स्वं वा बु खय् पराग सेचन जुयो न्हँगु स्वमा, सिमाया नितिं पुसा काथं दै । गुगु पुयाता सालः न्हँगु स्वमा, सिमाया सिमाचात बुयो वै । थव हे बैंग्वाराय् थःगु अस्तित्व ल्यंकः च्वनि ।

अमैथुनिक धायबलय पुसा स्वयो कचा थुडः म्वाइगु स्वमा सिमा धाय्गु थुइकेमः । थजगु स्वमा, सिमा बु तज्याय् हाँ हे कचा ध्यडः पियमः । गुकिता ४५ डिग्री पूर्वपाखय् धेचुइक पियमः । ता कि व वसां, फयवसां उकिता स्यंकय् थःम फः । थुकि कचा त्वाल्हाड कलमि, बु जक स्वथाड बडिङ्ग, कचाय् संचा, साँसौ तयो हाँगः पिकायानिं त्वाल्हाडः सारय् याय्गु लेयरिड, नेमा स्वमाया वा सिमाया कचाया ख्वला प्वलः नेगू चिड सः वा चा (Grafting wax) तयो नं सारय् याय्गु (इनाचिड) विधि दः सां थव विज्ञपिसं जक याय् फैगुलिं कचा त्वाल्हाडः सारय् याइगु अपलं चलन दः । गुलाफ स्वमा, तिसिमा, लहरे पिपल थजगु थी थी स्वमा सिमा थथे कचा त्वाल्हाडः सारय् याई ।

तिसिमा बु वलकिं चिकुला फुइन, लुमुयो वल धाय्गु चिं क्यनि । अलय श्रीपञ्चमीया बेला निसें पाहाँ (पसा) चहेतक खय् बु तज्याडः नं हःपा चुली जाय् धुंकि । अलय गुलिसिया गुथिपःतय् यंकिगु थुगुइलय वहे तिसिमा कचा क्वखायो पालंचिय यंकिगुलि

व हे वसन्त याता लसकुस यागु खःला वा थुगुसीया चिकूला नपां
ल्वाडः त्याकः वयागु नपां संघर्ष याःसा धात्थे छन्हू त्याइ धायगु खःला
? छिनं बिचः तय् फै । अलय् थुगु इलय् गुलिं सिनं बोक्सी पिदानिपुं
अलय् बैद्य पिदानिपिसं नं थःता म्हामसिइक ख्वालय् ताकिचा, सिँचा,
हाकः पाडः तिसिमा कचा क्वखायो वैगु खाँ बुहापुं बाज्या पिसं काडः
तकगु न्यडागु दः । थथे स्वयबलय् नं छुं ज्याखाँ सय्क पिदानय्गु वा
न्हू जूगुया प्रतिक जक खःला तिसिमा बु । अलय् गुसिघायँ चुलिजायो
वाउँसे च्वनिगुलिं थुले इहिपा जुइबलय् वहे गुन्वाया मः क्वखाय्केगु
नं चलन न्हूँ जीवनया सुरुवातया प्रतीक धाय्छिं । उकिं न्हूँ त्यपु
जीवन नपां भिं इहिपाया शुभ वा लसकुस धात्थे स्वमा सिमाया बु
वयो चुलि जःगु हःलं सुभाय् दे छःगु ज्वी दक अपलं साहित्यकारपिसं
थ्वहे भावं साहित्य च्वगु नं खानय् दः । बाह्रमासे म्येँ दुनय् च्वयो तः
काथं -‘जासे वल सिमाया वसन्तया यौवन’

धात्थे सिमाचुली लकस वाउँक ब्यूसेलिं क्वभांगनं पुस
माघया इलय् ख्वाउँयो म्येँ महःसिँ च्वंगु कोकिल कण्ठं छगू थासय् वा
छमासिमां मेगु सिमाय ब्वयो हःगु म्येँ याता नं वसन्तया म्येँ दुनयँ
स्वथाडः तःगु दः ।

वाउँगु सिमाचाय्, म्हासुम्हा भंगःचा
बाँसुरी पुय थें हालरे हाँ हाँ दे
हाकनं छकनिं हावरे भंगःचा
जिं नं न्यना व च्वनय् ॥

बाँसुरी पूगूमखु सारंडगी क्यूगु मखु
सिमाय सुला सुलुपुया हाला च्वंगु
खुलुलु नुगल मिनका व
बाँसुरी पुयथें हालरे हाँ हाँ दे ॥

मन चं चं धाय्कः प्याखं ख्वायँ काय्कः चाकलीया वाँउगु
लकस नपां पशुपंछी, चखु-बखुं अलय् मनूया दुनय बुयो वैगु रति
रागात्मक पहः नं थ्वहे सिमा बु नपां जायो वै । वहे सिमाचुली नपां
स्वाडः वै । थ्वहे इलय् रगया नखा होलीया इलय् ह्वलिगु अविर नं
त्यागुया प्रतीक, चिकूला नपां त्यागुया पहः नपां छम्हा मेम्हा नपांया

सच्चिद्वत इय्यंगूगु स्वप पौ, ब.छि पौ(पाक्षिक)

मतिनाया कालबिल नं धायो तःगु दः । ह्याउँगु अबिर ख्वालय् इकः
‘तंचायाला’ धाधां माफी फ्वनिगु पहः नं नेवः दुनयँ दःगु खाँ थुकी
सिइके फः ।

थुगुइलय् लैसि बु व तूबू नं वइगु ई खः । गुगु लैसि बुता वह
व तूबुता लुँ नपां दाडः तःगु दः । किम्बदन्ती काथं ल्हासाया तिब्बती
सेनां छवपय् वयो हतालं कःबलय् थानाया त्याग्रांसिं भगवान लुटय
याडः यंकगु पुर्खा काडः तकगु न्यडा । उम्हा द्यो वं जिम्हा प्रजाया
दुःख जुल । जि वानय् धाइबलय् चिडः तःम्हा त्याग्रांसिं भगवानता
नेपः पाखय् स्वकः छम्हा जनताया लुँ बा व वह बा (लैसि व तू बु) दः
दुःख मजु धाय्गु याइगु खाँ नं न्यडा । खाँ किम्बदन्तिया अलय दुग्यां
दःगु उगु खाँ दुनय् बु नपां सैगु तू पाखं चिकं कन्हेता पूसा व लैसि बु
पाखं कन्हेता पूसा दैगुलिं पुसा दः तलय् भी पिप्याकः स्वाय मालिमखु
धाय्गु क्यं । उकिं हे पुर्खा धायो तकगु ‘हुलमुलय् जिउ ल्यंकःति
अनिकालय् पुसा ल्यंकःति’ धाय्गु खाँ थाना नं ज्वं थें च्वं ।

स्वनिगःया मूस्वं, धन्योचा स्वं नं थुगु इलय् सालः बुइकः
पिइगु नं ई खः । उगु स्वमात स्वय हे हिसिचा दय्कः बः चा बःचा
म्वाडः न्यासीचायो जुइगु ई नं थ्वहे इलय् खः । अलय् अजिस्वं,
कनाथ स्वं, तकुस्वं ह्वयो ई अज बांलाकः बिई । अलय् बिस्का
जात्राया हसना नं बियो वैगु ई नपां बु तज्याडः जायो वगु हःपा नपां
बुलुहुँ थानिगु ल्योसिं व उकिया कपालय तैगु हः नपांया कचा सुकुचिडः
वां थें बुलुहुँ लिभः छाडः लकसः म्हाय् पुयो वैगुया सड्केत नं
फयमालिगु मनूया जीवनया थाथ्या क्वथ्या, थाब्वा क्वब्वाया दापु
थ्वहे सिमा बु नपां स्वापु तयो स्वय फःसा नं प्रकृति नपां च्वडः
सय्कागु ज्ञान जीवनोपयोगी मजुइमखु ।

ई क्यातुइगु लिसें छाइगु तकया पहः काथं सिमा बु तज्याडः
पा जुयो चुली जाइगुलिसें हायो वानिगु सिमाहः या अवधि मनूया
जीवन नपांया छगू दापु धाय्मः । अलय् फोँसी बु वलकी म्हाय् मचा
बियो छ्वय्गु ई धायो थुगु ईता कः सां, बःसि सलकी म्हाय् मचा
सःतयगु चलन काथं सिमाबु नं ऋतु नपां जक मखु नखानपां नं स्वापु
दःगु सिय दः । ताल्लाया आगमन नपां न्हुम्हा भौमचा थें लसतां
जाय्कः, मनहवय्कः समायाडः वथें वइगु सिमा बु अलय बु तज्याडः
चुलिजायो वगु सिमा-स्वंमा हः न्ह्याक्व हे बःयासां छन्हू क्वहः जुयो
हायो वानि । अथेनं गुलिं स्वमात हः पां नं जायो वै । छमा न्हूँगु
स्वंमा । ताजि-ताजिया पहः, ताजि-ताजिगु बु, ताजि ताजिगु सिमा
हः पा, फुक्क फुक्क पृथ्वीया थी थी सृष्टि, स्पूसा श्रीखण्ड मस्पूसा
खुर्पा ईं या च्थें जक जुई । उकिं थ्व नं छगू अध्ययनया विषय
मजुइला ? अलय् जीवनया फुक्क पहः नपां स्वांः वसन्तया ‘इलय्
जक ह्वइगु व सिमा हःया पहः नपां जीवन स्वाडः स्वय अलय् जीवन
नपां स्वं सिमा बु, हः व पा नपां स्वाडः स्वय छगू दुनुगया मिखालं ।

खप नगरपालिकाया ज्या भवः त

अन्तरराष्ट्रिय श्रमिक महिला दिवस

फागुन २८ गते

११५ कगु अन्तरराष्ट्रिय श्रमिक महिला दिवसया लसताय खप नगरपालिका वडा नं ३ या गवसालय बुधवार जुगु ज्या इवः सं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं समाजय निजी सम्पति तय सः सां निसें चवय व क्वय, तः मि - चिमिकाथं पाक हःगु खाँ काडः दिसे मिसा तयगु समस्या लैङ्गिक स्वयो वर्गीय खः धायोदिसे समाजय तःमि व चिमि वर्ग दःतलय समाजय उथिग्यंकः स्वइमखु, समाजय पाकिगु मदय्के फैमखु उकिं मिसा

मस्तयता नं शिक्षा नपां लाहातय् ज्या बिय फःसा समाज हज्याइ धायोदिल ।

वयकलं 'सामन्तवादी' व पुँजीवादी राज्य ब्यवस्थाय मिसातय्ता निजी सम्पति काथं स्वयो मियगु, म्हामिइकेता मियगु थजगु धेबाया निति छ्यलिगु खाँकाडः दिसे पुँजीवादी व्यवस्था अपलं जनताया निति 'नर्क' थें हे जुइगुलिं समाजया फुक्क नागरिकपुं भिं जूसा समाज सभ्य व सुसंस्कृत जुइगुलिं अजगु समाज दयकेता नेपाल मजदुर किसान पार्टी ज्या साडः चवंगु खाँ वयकलं काडः दिल ।

खप नगरपालिका वडा नं ३ या वडाध्यक्ष राजकृष्ण गोरं अपलं मिसातय्गु लाहातय् ज्या मरुगु अःयाय्गु पुँजीवादी ब्यवस्थां याडः खः । उकिं थुगु ब्यवस्था क्वथय मफूतलय मिसामस्तय्गु दुःख नं तांकय् मफैगु खाँ वयकलं धायो दिल ।

वयकलं मिसा मस्त छें सं जक चवडः छें प्याहाँ मवसें चवनय् मज्यगु खाँ काडः दिसे राष्ट्रिय व अन्तरराष्ट्रिय महिला आन्दोलनया इतिहास ब्वडः समाजय ह्यूपा ह्यता ज्या सानय् फय्के मः धायोदिल ।

ज्या इवः सं कृष्ण गोपाल चगुथि व सुनिता अवाल पिसं नं महिला मुक्तिया लागिं फुक्क छप्पा जुयो हज्याय् मः धायोदिल ।

सुचुकुचु ज्याभवः

चैत्र १ गते

मदिकक बःछिया छकः खप नगरपालिकाया गवसालय न्ह्याकः वयो चवंगु सुचुकुचु ज्या इवः श्वपालि खप नगरपालिका वडा नं ५ चूपिंघाटय् यागु जुल । उगु ज्या इवः सं खप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपुं, कर्मचारी, स्थानीय क्लव बवनय कुथिया बवनामिपुं व स्थानीय जनतात मुडः सुचुकुचु यागु जुल ।

उगु ज्या इवः सं न्वचुतयो दिसे खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं खपया लोकहवागु विस्का जात्रानपां स्वापु दःगु नपां ऐतिहासिक महत्वं कःघाडः चवंगु ल्योसिंख्यः व चुपिंघाटया थौया सुचुकुचु ज्या इवः बांलागु व (सांकेतिक)हसना बिइगु ज्या इवः खः धायो दिसे खप नगरपालिकाया गवसालय तः दा हाँ निसें न्ह्याकः वयो चवंगु ज्या इवलं स्यल्लाकः, बांलाकः हज्याय् फयो वगु नपां नगरता अज बांलाक यचुपिचूक तयता

गवाहाली जुयो पर्यटकीय गन्तब्य काथं हछ्याय्ता नं गवाहाली याडः वगु खाँ काडः दिल ।

खप देता अभ यचुपिचुगु व तस्कं बांलागु नगर दय्केता

अथेहे वडा नं ५ या वडाध्यक्ष योगेन्द्रमान बिजुक्छं जुं

नेपःया अपलं ब्वनामिपुं प्याहाँ वांगुलिं चिन्ता

तकाया विदेशं न्याडः हयमःगु देया लागिं दुर्भाग्य खः धायोदिसे
वयकलं भीसं उत्पादन याय् फःपुं मिहेनती ब्वनामिपुं विदेशय्
च्यो भ्वातिं जुय थः म्वँ धाय्गु खायँ भी स्वापु दःपुं सकलें सिनं
बिचः याय् मःगु ई वल धायो दिसे च्वयया उच्च शिक्षासं
ब्वनामिपिसं पाठ्यक्रम पुलां जुय धुंकगुलिं कुंछिडः च्वंगु दःसा
ब्वनामिपिसं मति तःगु विषयत ब्वंकयूता विश्वविद्यालय सम्बन्धन
हे मब्बूसेलिं नं नेपःया ब्वनामिपुं विदेशय वानय्गु स्वगु खः
धायोदिसे वयकलं देशया लागिं मःपुं जनशक्ति ब्वलांकयूता ई
काथं पाठ्यक्रम भिंकः बांलाकः यंकय मः धायो दिल ।

सचिद्वत डयप्यंगुगु स्वप पौ, ब.छि पौ(पाक्षिक)

वयकलं ए आई याडः शिक्षकपिन्ता चुनौती ताडः ब्यगु वहे काथं शिक्षकपुं सक्षम जुयमःगु भीसं ब्वलांकापुं ब्वनामिपुं भीगु देया नितिं थजु देया छगू छगू लागाय् थःगु तुतिखं चुय फय्केगु कुत याय् नु। भीगु पाठ्यक्रम व्यवहारिक थजु। जिमिसं ख्वप नगरपालिका दुनयया ब्वनय् कुथि थुकिता हे बिचः याडः स्थानीय पाठ्यक्रम लागू याडागु खः धायो दिल।

ज्या इवःसं पाठ्यक्रम विकास केन्द्र सानो थिमिया महा निर्देशक इभ नारायाण श्रेष्ठ जुं वैगु शैक्षिक शत्रु निसं ब्वनामिपिनिगु छँया ज्या याता नपां तयो विद्यार्थी मूल्याङ्कनया लिधंसा दय्के ताडागुलिं स्वापु दःपुं नपां खँलाबल्हा याडः चवडागु खाँ काडः दिसे विद्यालय शिक्षाया राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप २०७६' य् ४८ गू गुणं जः गु ब्वनामिपुं ब्वलांकय्गु तातुना दःसां उगु खायँ दे ब्याक मः काथं भिंक(प्रबोधिकरण) मयंकगुलिं आजु पू मवांगु खाँ खः धायोदिसे पाठ्यक्रम प्रारूप दय्कगु तातुना पूर्वाकिगु देशय् मः काथंया योजना (मेकानिज्म) हे मरु धायो दिल। उकीं अःउकिता हे ध्वासा (सम्बोधन) जुइगु काथं हछ्याय् तांगु खाँ ब्याकसे ज्यायाता माया याइपुं जनशक्ति ब्वलांकय्गु तातुना दयानं पाठ्यक्रमय्

ज्या याय् मःगु संस्कारयुक्त मेकानिज्म मरुगुलिं अभिभावक पिनिगु पेशा ब्यवसायखय् काय् म्हाय् पिसं यागु ग्वाहालीया लिधंसाय् नं ब्वनामिपिनिगु ल्यज्या (मूल्यांकन) याइगु खाँ नं वयकलं काडः दिल। अथेहे वयकलं 'तार्किक सोचं जाय्केगु' यां धःगु दः। अथेनं गथे याय्गु धाय्गु मरुगुलिं अः पाठ्यपुस्तक स्वयो पिनय्नुनं न्ह्यसः न्यनय्गु, उकि ब्वनामिपिसं थः थः गु पहलं तार्किक लिसः बियफैगु नं वयकलं दसु नपां धायो दिल।

वयकलं आधारभूत तहया शिक्षा अनिवार्य जक मखु सीप नपांया अनिवार्य याय् तांगु खाँ नपां सीप हे मसय्कः ग्रेड वृद्धि याय्गु ब्वनामिपिन्ता अन्याय याय्गु ज्वी धायो दिल।

वडा नं ५ या वडाध्यक्ष नपां अनुगमन समितिया नायो योगेन्द्रमान विजुक्छं जुया सभानायोलय् जुगु उगु ज्या इवःसं समितिया नेम्हा दुजःपुं ज्ञानसागर प्रजापति व रोशन राज तुइतुई पिसं नं न्वचु तयो द्युगु खः। ज्या इवः सं ब्वति कःपुं शिक्षक पिसं पाठ्यक्रमय् खानय् दःगु थी थी व्यवहारिक समस्याया खाँ न्यंगु खः सा आना नगरया सामुदायिक व संस्थागत ब्वनयकुथिया प्र.अ. / प्रिन्सिपलपुं नं भःगु खः।

ब्वनामिपिन्ता धन स्वयो समाज सेवाय् हछ्याय् मः

चैत्र २ गते

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया मू पाहाँलय् ख्वप नगरपालिका वडा नं. ७ या सूर्योदय सेकेण्डरी स्कूलया ४४ कगु दँ बुदिया लसताय अभिभावक दिवस, सिरपा लः ल्हाय्गु सांस्कृतिक ज्या इवः उलेज्या याडः दिसे देयानितिं मःपुं ब्वनामिपुं ब्वलांकय्गुलि ख्वपया सामुदायिक व संस्थागत ब्वनयकुथिया तःहांगु, लाहा दःगु खाँ नपां ख्वप नगरपालिका पाखं चाय्कः त. गु कलेजया ब्वनामिपिसं देशं दुनय् व देशं पिनय् नं उत्कृष्टता पिब्वयो च्वंगु खाँ काडः दिल।

ख्वप नगरपालिकाया ग्वसालय जूगु ख्वप महोत्सवय् फुक्क नगरबासी सांस्कृतिक पुचः, थीथी संघ संस्थाया ग्वाहालीं

तःजिक हानय् धुंगु खाँ ब्याकसे वयकलं ब्वनामिपिन्ता धेबा कमेयागु जक मखेसँ असल नागरिक जुयगु व समाजया नीतिं सेवा याइपुं देशभक्त नागरिक जुइगु काथं ब्वंकय् मः धायो दिल।

ब्वनामिपिन्ता थःगु देशयाय् हे सेवा याय्गु खाँ काडः मन च्वजाय्के मःगु खाँ ब्याकसे वयकलं ख्वप विश्वविद्यालय चाय्के फःसा ख्वप देता देयाय् हे च्वजःगु शैक्षिक केन्द्र दय्के फैगुली शंका हे मरुगु खाँ काडः दिल। नपां ब्वनामिपिन्ता सभ्य व सुसंस्कृत दय्केता शिक्षक व अभिभावकपिसं नं बांलाक छयल्य् मःगु अमिता अनुशासित इमानदार व समाजया जिम्मेवार नागरिक

सचिद्वत डयप्यंगूगु स्वप पौ, ब.छि पौ(पाक्षिक)

यायगु काथं ज्ञान बियमः धायो दिल ।

खवप नगरपालिका वडा नं. ७ या वडाध्यक्ष उकेश कवां जुं खवपया शैक्षिक लागा थाकाय्ता सूर्योदय स्कूलया नं लाहा दःगु खाँ न्हिथां सें समाजवादी व्यवस्थाय् शिक्षा निःशुल्क जुइगु खाँ काडः दिल । नपां हिंन्यगू तगिं क्वचालकिं हे विदेशय् वानिगु खायँ चिन्ता प्वंकसे खवप नगरपालिकापाखं स्थानीय पाठ्यक्रम दय्कः खवप दे या म्हासिइका पिब्वयो च्वंगु खाँ नं काडः दिल ।

राराहिल मेमोरियल स्कूलया शिक्षकपुं खवपय्

चैत्र २ गते

खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जु नपां केपुलिया राराहिल स्कूलया प्रिन्सिपल जगत बहादुर महर्जनया न्ह्यलुवाय् वपुं शिक्षक प्रतिनिधि मण्डल शनिबार नपाय्लागु इवल्य नगर प्रमुख प्रजापति जुं खवप नगरपालिकां संविधान व कानुनया दुनय् च्वडः जनताया सेवा याडः वगु, थःपुं ज्यासाडः नैगु वर्ग वयापुं जुगुलिं अमिता भिं याय्ता शिक्षा, स्वास्थ्य उपचार सुचुकुचु थजगु ज्याखय् बः याडः वयागु खाँ काडः दिल । नपां छम्हा छम्हा नागरिकपिसं च्वजाय्क शिक्षा काय थः फ धाय्गु तातुडः खवप नगरपालिकां न्ह्यागु उच्च शिक्षा बिइगु संस्थागत चाय्कः वगु आना गरिब व जेहेन्दार ब्वनामिपिन्ता छात्रवृत्ति अल्य् शैक्षिक ऋण नं बियो वयागु खाँ काडः दिल ।

वयकलं गरिवपुं उपचार याय् मफयो सीयमाला धाय् म्याय्कः खवप नगरपालिकां १०० गू शैय्याया अस्पताल, वडा-वडाय् स्वास्थ्य केन्द्र, आँखा अस्पताल चाय्कः, अल्य् छँ छँ नर्सिङ सेवा बियो जनताया सेवा याडः वयागु खाँ काडः दिल ।

थःगु तुतिखय् दानय्ता तस्कं कुतः याड वयागु खाँ व्याकसे वयकलं सम्पदा ल्हवनय्-कानय् खय् विदेशी तय्के

विद्यालयया प्रिन्सिपल विजय कर्माचार्य ब्वनय्कुथिया थी थी ज्या इवः व प्रगति पिब्वयो दिलसा ज्या इवः या सभाया नायो मनोज गोपाल कर्माचार्य, एभरेष्ट स्कूलया प्रिन्सिपल भक्त राज भण्डारी, प्याब्सनया केन्द्रीय दुजः सुरेन्द्र श्रेष्ठपिसं नं न्वचु तयो द्यगु खः ।

ज्या इवः या मू पाहाँ व पाहाँ पिसं ताई तक ब्वनय्कुथि ज्या सापुं शिक्षक व कर्मचारीपिन्ता हानय् ज्या व ब्वनय्कुथिया अतिरिक्त क्रियाकलापय् तः लापुं ब्वनामिपिन्ता सिरपा लः ल्हाडः दिल ।

ध्याछ धेबा हे मकः सिं जनताया ग्वाहालीं खवपया सच्छिमयाकं सम्पदा ल्हवडः भिंकः तयागु खाँ नपां नेपः या सरकारं ग्वाहाली मायागुलिं खवप विश्वविद्यालय चाय्के मफयागु खाँ व्याकसे शासन सत्ताय च्वडः च्वपिन्के जनताया काय् म्हायय पिन्ता अःपुकः शिक्षा बियमः धाय्गु मनय् मवतलय् खवप विश्वविद्यालयया स्वीकृति बिइमखु धायो दिल ।

राराहिल स्कूलया प्रिन्सिपल जगत बहादुर महर्जनं नेपः या संविधानय् समाजवाद उन्मुख राज्य व्यवस्थाया खाँ च्वयो तःगु दःसां नं खवपय् दक समाजवादया अभ्यास जुयो च्वंगु थमनं खाडागु खाँ न्हिथांसे चाकभनं भ्रष्टाचार, अनियमितता व बेथितिदक जुगु खाँ न्यडः च्वडागुलि बिस्कं पहलं ज्या साडः च्वंगु स्थानीय तह नं दः धाय्गु न्यडः वहे स्वयता खवपय् वयागुलि धातथे खःगु अनुभव याय खाँगुलि लयता प्वंकः दिल ।

वयकलं राराहिल स्कूल २०४६ सालया जनआन्दोलनय् सहादत प्राप्त याडः दय्पुं वीर सहिदपिनिगु लुमन्ति निःस्वांगु खाँ नपां अःउगु ब्वनय्कुथि च्यासम्हा स्वयो अपः ब्वनामिपुं ब्वडः च्वंगु ब्वनय्कुथि सार्वजनिक गुथि पाखं न्ह्याकः च्वंगु खाँ काडः दिल ।

वयकपिसं कलेजया व्यवस्थापन व अस्पतालया आर्थिक पक्ष, प्राध्यापक व डाक्टर नियुक्ति याय्गु तरिका, सञ्चालन समिति निःस्वानय्गु नपांया खाँत प्रमुख प्रजापति जुयाय्के न्यडः दिल ।

प्रतिनिधि पुचलं नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु खवपया थी थी कलेजत, खवप अस्पताल व खवपया सम्पदा लागा लायकु, तःमाही दतात्रय भायो स्वयो दिल ।

उगु पुचलय ६० म्हाति शिक्षक, व्यवस्थापन समितिया दुजःपुं भःगु खःसा पुचःता पर्यटन शाखा प्रमुख गौतमप्रसाद लासिवं लसकुस याडः सहजीकरण नं याडः दय्गु खः ।

नपालाय्गु ज्या इवः

खप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशीया न्ह्यलुवाय् खप नगरपालिकाया गवसालय न्ह्या २०८१ चैत्र २३-२५ गतेतक जुइगु 'अन्तर नगर जिम्नास्टिक' या धिं धिं बल्लाया प्रचार-प्रसारया इवल्य् सूर्य बिनायक नगरपालिका प्रमुख बासुदेव थापा, व चाँगु नारायण नगरपालिकाया प्रमुख जीवन खत्री जूपुं नपां बिस्कं बिस्कं नपालाडः दिसे ब्वतिकायो दिद्यता इनाप पौ लः ल्हाडः दिल ।

अथेहे खप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशीया न्ह्यलुवाय् खप नगरपालिकाया गवसालय जुइगु (२०८१ चैत्र-२३-२५) अन्तर नगर जिम्नास्टिकया धिं धिं बल्ला सं ब्वति

कायो बिया धायो इनाप याय्गु इवल्य शंकरापुर नगरपालिकाया उपप्रमुख समिता श्रेष्ठ, कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिकाया उपप्रमुख शान्ता थापा गोकर्णेश्व नगरपालिकाया उप-प्रमुख सान्तानी लामा, मध्यपुर थिमी नगरपालिकाया उप-प्रमुख विजय कृष्ण श्रेष्ठ पिन्ता स्वापु दःगु नगरपालिकाय् हे भायो नपालाडः इनाप पौ, कासामि दर्ता फारम धिं धिं बल्लाया प्राविधिक नियमावली नपां नगरपालिकाया पिथनात लः ल्हाडः दिल ।

खप नगरपालिका पाखं उप प्रमुख जोशीनपा खप वडा नं १ या वडाध्यक्ष श्यामकृष्ण खत्री, वडाया दुजः ज्ञानबहादुर मानन्धर नपां जिम्नास्टिक संघया पदाधिकारीपुं नं भःगु खः ।

समाजय् ह्यूपाह्यता सांस्कृतिक कःमि पिनिगु तहांगु लाहा दः

चैत्र ३ गते

नेपाल मजदुर किसान पार्टी नगर समितिया गवसालय च्याकगु महाधिवेशन तःजिक हानयता गवाहलीयापुं सांस्कृतिक कःमि पुं मुंकः नेमकिपाया केन्द्रीय दुजः नपां खप नगरपालिकाया सुनिल प्रजापति जुं समाजय् ह्यूपा ह्यता सांस्कृतिक कःमि पिनिनु तहांगु लाहा दैगु खाँ ब्याकसें प्याखं ख्याल व थी थी म्ये पाखं जनतां अःपुक थुइगु भाषं व भाका, लयखं समाजय जुयो च्वंगु मभिं, मगा, मचः याता कुंखिडः पापु प्वलः क्यनयता सांस्कृतिक कःमिपुं तः लाइगु खाँ काडः दिल ।

शासक पार्टीतय्सं भ्रष्टाचार यागुलिं हे देशं दुगति फयो च्वनय् मःगु खाँ कुलः दिसे वयकलं स्वास्थ्य बिमाया धेबा पुलय् मफया दक स्वास्थ्य मन्त्री धाय्गु लज्याया खाँखः धायो दिसे वर्ग संघर्ष मयाक समाजय् तहांगु ह्यूपा ह्य मफैगुलिं जनताता देश व जनताया विषय सिद्धान्त व बिचः बियो तं च्वनय् मः धायो दिल ।

वयकलं शासक पार्टीतय्सं एनजिओ व आइएनजिओ न्ह्याकः

विदेशी तय्के धेबा कायो ज्या साडः च्वंगुलिं शासक दलया नेता व कार्यकर्तात भ्रष्टाचारय् कार्यकाथं दुडः वांगु खाँ काडः दिल । नपां अमेरिकां विदेशय् गवाहली मयाय्गु धःसेलिं शासक पार्टीया नेतात व कार्यकर्तात भःभः न्ह्यो च्वंगु खाँ काडः दिसे भीसं अन्धविश्वासय् ल्य ल्य मवासं फयो वयागु, खाडागु खाँ याता जक विश्वास याडः वानय् मःगु, नेमकिपाया तातुना देश व जनताया भिं जुइगु ज्याखय् निःस्वार्थ जुयो सेवा याय्गु खः । समाजय ह्यूपा ह्यता पार्टीया नीति निर्देशन काथं हज्याय्मः धायोदिल ।

भेलाया सभाया नायो लक्ष्मी भक्त लासिवं समाजवादी देशय् जूसा सांस्कृतिक गुरुपिन्ता मास्टर डिग्री कःपुं थ्यं हे काथं हनय् ज्या याइगु अलय पूँजीवादी व्यवस्थाय् सांस्कृतिक गुरुपिन्ता ध्वँला खिचाला याइगु खाँ ब्याकसे नेमकिपाया ज्या इवः न्ह्यलुवापिसं यागु योगदान न्हँगु पुस्ताता काडः तय्मः धायो दिल । उगु ज्या इवः सं पार्टी नगर समितिया दुजः पुं नेम्हा गंगाराम ज्याख व पुरुषोत्तम तमखुं महाधिवेशनया खाँ काडः दिल ।

चिनियाँ व जापानी भाय् सय्कः च्वंपिन्ता अभिमुखीकरण

चैत्र ८ गते

खप नगरपालिकापाखं प्यलाया दुनय् स्यनिगु चिनियाँ भाय्, जापानी भाय् प्रशिक्षणया प्रशिक्षार्थीपिन्ता सोमबार खप नगरपालिकाया सभाकक्षसं अभिमुखीकरण ज्या इवः सं न्वचु तयो दिसे खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं भाय् दे सिङ्केगु व बिचः कालबिल याय्गु लिधंसा खः धायोदिसे थमनं सयकागु ज्ञान व सीपं देया सेवा याय्गु विचः ल्यासे ल्याम्हो पिन्के दयमः धायोदिल ।

न्हूगु पुस्ताता योग्य व सक्षम याय्गु तातुडः खप नगरपालिकां थी थी विषय ब्वकिगु ब्वनय्कुथित चाय्कः वयो च्वंगु खौं ब्याकसे वयकलं नगरपालिकापाखं चाय्कः वगु कलेजय् ब्वपिन्ता आर्थिक व भौतिक ग्वाहाली नं याडः वयागु खौं काडः दिल ।

खप नगरपालिकां समाजता बुद्धिजीवीकरण यायां खप देता ज्ञान-विज्ञानया मू थाय् दय्केगु लिपा थयंकया विचः याडः ज्या साडः वगु खौं ब्याकसे वयकलं न्ह्यागु हे लागाय् ज्या सां सां ल्यासे ल्याम्होपुं ब्वनामिपिसं थःगु योग्यता काथं क्षमता पिब्वय्ता ग्वाकः दिल ।

खप नगरपालिका वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्वं खप नगरपालिकां विदेशी भाय् व थी थी लाहातय् ज्या दैगु तालिम ब्यू ब्यू नगरवासीपिनिगु अभिभावकीय दायित्व प् वांक वगु खौं काडः दिसे नगरपालिकापाखं न्ह्याकः वगु थी थी ज्या इवः सं युवा, महिला व ब्वनामिपिनिगु बांलागु उपास्थिति दःगु नपां खप देता थःगु तुतिखय् दानय् फैगु काथं विकास हछ्याडः यंकः च्वंगु नं खौं काडः दिल ।

ज्या इवःसं चिनिया भाय् स्यनामि राजेन्द्र चवाल व जापानी भाय् स्यनामि सीताराम सिँबञ्जारं नं भाय् सयकेगुया महत्व काडः दिसे अन्तरराष्ट्रिय भाय् नेगू दे दश्वीय सभ्यता व संस्कृति कालबिल याय्गु स्यल्लागु लिधंसा खः धायो दिल ।

उगु ज्या इवःसं चिनिया भाय् तालिमया कजि दीपेन्द्र प्रजापतिं चिनिया भाय् व जापानी भाय् न्हपांगु तगिं (आधारभूत) या तालिम २०८१ चैत्र १० गते आइतवार निसें बहनीथाय् ५:३० ता इलय निसें ७:०० ता इलय तक खप नगरपालिका पाखं चाय्कः तःगु खप कलेज अफ 'ल' या भवनय् न्ह्याकिगु खौं ब्याकः दिल ।

समीक्षा बैठक

चैत्र ८ गते

खप नगरपालिकाया हिगंतु वडाय् न्ह्याकः तःगु महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका पिनिगु लच्छिया छक च्वनिगु समीक्षा (लिफः स्वयगु) बैठक २०८१ चैत्र ४ गते खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया मू पाहाँलय् च्वंगु जुल ।

विदेशी चि नपिसं विदेशया निंतिं ज्या याय मालि

चैत्र ८ गते

भक्तपुर जिल्ला बक्सिड संघया मुंज्या नपां बैठक खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया मू पाहाँलय जुल । वयकलं विदेशीया ग्वाहालीखय् पार्टी संगठन न्ह्याकगु जूसा देश व जनतायाय्गु स्वयो विदेशीया भिं ज्या याडः जुय मालिगुलिं थजगु खायँ सचेत जुयमः धायो दिल ।

ने.कां या नेता रामशरण महत अर्थमन्त्री जूसेलिं देया सार्वजनिक उद्योगत निजीकरण यागुलिं हे थौं दे कतया भरय् म्वाय मःगु खाँ ब्याकसे वयकलं खवप नगरपालिकां थःगु तुतिखय् दानय्गु कुतः यायां स्थानीय मौलिक सीपता हृदाय तयो ज्या साडः वगु खाँ ब्याकसे कोरोना भव ल्वयया इलय् खवपया जनतां खवप अस्पतालया लागिं अक्सिजन प्लान्ट तय्ता ग्वाहाली यागुलिं हे थौं खवपया जनतां धेबा म्वायक अक्सिजन काय दःगु खः धायो दिल ।

कासामिपिसं नं राजनीति खाँ थुइके मःधायो दिसे वयकलं धिं धिं बल्लासं त्या बु स्वयो मित्रता व देया सार्वभौमिकताया रक्षायाय्ता कासाता छ्यलय् मः धायोदिसे खवप नगरपालिकां कासा हज्याकयता मदिवक नगरब्यागु व ब्वनय् कुथि ब्यागु कासाया धिं धिं बल्ला याडः वयागु थुगुसी अन्तरनगर जिम्नास्टिकया धिं धिं बल्ला जुइगु खाँ ब्याकसे कासा तः जिक

क्वचाय्केता कासामिपिनिगु ग्वाहाली मः धायो दिल ।

नेपाल बक्सिड महासंघया दांभारी गौतम सुजखुं, असल, इमानदार अलय देश व जनताय् समर्पित कासामिपुं ब्वलांकय्गु कासाया लिधंसाय् देया नां अन्तरराष्ट्रिय जगतय् नं छ्यडः थंयकय्गु तातुडः मदिवक कासामिपुं नपालाय्गु ज्या इवः तयो वयागु खाँ काडः दिल ।

भक्तपुर जिल्ला बक्सिड संघया नायो रामकृष्ण प्रजापतिया सभा नायोलय् जूगु उगु ज्या इवः सं साजन लघु व तुल्सराम ग्वाछां नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

छँ छँ नर्सिड व विद्यालय नर्सिडया समीक्षा बैठक

चैत्र ५ गते

खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया नायोसुई छँ छँ नर्सिड व ब्वनय्कुथिया नर्सिड पिनिगु फागुन महिनाया लय छक च्वनिगु बैठक मंगलबार च्वंसे जनताया छँ छँ वाडः अपुक, काथं छिंकः जनताता स्वास्थ्य सेवा बियगु तातुडः खवप नगरपालिकां छँ छँ नर्सिड सेवा चाय्कगु खाँ ब्याकसे थःगु क्षमता च्वजाय्केता थः हचिलय् मः धायोदिल ।

खवप नगरपालिकां २०८१ चैत्रसं मचाछँ व (न्हायँ, न्हय्पु व काँथु) नाक, कान, घाँटीया स्वास्थ्य शिविर चाय्केगु कुतः याडः च्वंगु नपां खवप नगरपालिकापाखं चाय्क तःगु खवप अस्पतालया सीटि स्क्यान मेसिन तय्गु ज्या हज्याडः च्वंगु खाँ ब्याकसे खवप नगरपालिकाया छँ छँ नर्सिड सेवासं मचात मचा बुपुं मिसात व थाकालिपुं जेष्ठ नागरिकपिन्ता स्वास्थ्य सेवा बियगु तातुडः थुगु सेवा न्ह्याकगु खाँ नपां छँ छँ नर्सिड व ब्वनय्कुथि नर्सिड सेवाता योजनावद्ध काथं हछ्याय्गु तातुना नं काडः दिल ।

बैठकय् हिगूतू वडाया नर्सिपिसं वडाबासीपिनिगु स्वास्थ्य अवस्थाया ल्या पिब्वयो द्यूगु खः सा ब्वनय्कुथिया नर्सिपिसं नं थः ज्या साडः च्वडागु ब्वनय्कुथिया स्वास्थ्य परीक्षण व ब्वनामिपिनिगु स्वास्थ्य अवस्था खाँ काडः दिल ।

ई काथं पाठ्यक्रम ल्हवडः भिंकः यंक्युमः

चैत्र ७ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया मू पाहाँल्य स्थानीय पाठ्यक्रम 'खपको पहिचान' ल्हवडः, भिंक्युता बिचः मुनय्गु काथं छगू कार्यशाला गोष्ठी जुल । वयकलं स्थानीय भूगोल, इतिहास व संस्कृतिया खाँ न्हँगु पुस्ताता थुइके बियगु तातुडः स्थानीय पाठ्यक्रम दय्कः ब्वंकवगु खाँ नपां राष्ट्रिय पाठ्यक्रम ल्हवडः भिंकः महःगुलिं न्हँगु पुस्ता विदेशय वांगुलि चिन्ता प्वंक दिल ।

वयकलं पाठ्यक्रम ई काथं हिलय् छिगु जुयमःगु नपां इलं पवथेंहिलय् मःगु बिचः प्वंकसे पाठ्यक्रमया तातुना स्थानीय विषयलय् ब्वनामिपिन्ता ताडः ज्ञान बियो लाँपु क्यनय्गु खः धायो दिल ।

खप नगर दुनय ब्वडः च्वंपुं ब्वनामिपिन्ता स्थानीय सीप, सम्पदा, संस्कृति व भीगु थःगु पहः मौलिकताया ज्ञान बियफःसा व ब्वनामिपिसं खपया कला-संस्कृतिया खाँ राष्ट्रिय - अन्तरराष्ट्रिय लागाय् प्रचार-प्रसार याइगु खाँ नपां नेवः मखुपिसं नेवः संस्कृति पिब्वइगु लयताया खाँ खः धायो दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं मछ्यल धःसा न्ह्यागु नं भाय्, संस्कृति ताडः वानि धायोदिसे अन्तरराष्ट्रिय विषय नपां थःगु थासय् स्थानीय विषय नं ब्वनामिपिन्ता ब्वंकयगुलि बः गाय्मः धायोदिल ।

खप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं स्थानीय तहता स्थानीय पाठ्यक्रम छ्यलय् दैगु संवैधानिक अधिकार छ्यल खप नगरपालिकां देशय् हे दकलय्

न्हःपां छगूनिसें च्यागू तगिंतकया छसि काथं स्थानीय पाठ्यक्रम छ्यलः वगु स्थानीय पाठ्यक्रमय् स्थानीय भाय् व लिपिनं दुथ्याकः स्थानीय थासय् दैगु स्रोत साधनत छ्यलय्गु नपां जीवनोपयोगी विषयत नं दुथ्याकः पाठ्यक्रम भिंक्यु मः धायो दिल । ज्या इवः सं पाठ्यक्रम निर्माणदलया दुजः पुं सिद्धिर्तन शाक्य व रोशन राज तुइतुई नं पाठ्यक्रम भिंक्यु मःगुया खाँ काडः द्युगु खःसा देवचन्द्र बज्राचार्य, सुवेग रत्न बज्राचार्य, सुवेगमान बिजुक्छें, धर्मचन्द्र बज्राचार्य, दामोदर सुवाल नपां ३१ म्हा विषय विज्ञपिसं स्थानीय पाठ्यक्रम भिंक्युता थः थः गु बिचः प्वंकः द्युगु खः ।

खप महोत्सव २०८१ या प्रतिवेदन लःल्हाडः बिल

चैत्र ७ गते

खप महोत्सव प्रतिवेदन - २०८१ या प्रतिवेदन खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जु याता छगू ज्या इवः सं भक्तपुर महोत्सव सचिवालयया कजि गौतम प्रसाद लासिवं लः ल्हाडः दिल ।

उगु ज्या इवः सं प्रमुख प्रजापति जुं मंसिर २८ गते निसें पुस २ गते तक (डान्हू) जुगु खप महोत्सव तः जिक हानय्ता खानय दय्कः व मदय्कः ग्वाहाली यापुं सकलसिता सुभाय देछासे न्ह्यागुं ज्या पूर्वांगुया लिनयें च्वडः ज्या सानिपिनिगु अपलं लाहा दैगु खाँ ब्याकसे कार्यालयं ब्यूगु जिम्मेवारी इमानदार

सचिष्ठ डय्प्यंगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

जुयो पू वांकपुं सकल पासापिन्ता नं सुभाय देछायो दिल ।

वयकलं 'खप महोत्सवया भिडियो रेकर्ड व किपा साफू दय्के फःसा अज बांलागु लिचवः लाइगु खाँ नपां खप महोत्सव स्वः वपुं लाखौं स्वकुमिपिसं न्हँ न्हँगु लू स्वयदयो लयतःगु खाँ काडः दिल ।

उपप्रमुख रजनी जोशीं खप महोत्सवं खपया म्हासिइका अज चवजाय्कः नगरता म्वाडः चवंगु दे काथं म्हासिइके बियता तःलागु नपां खप देता ज्ञान-विज्ञानया मु थाय् काथं हछ्याय्ता ग्वाहाली जूगु खाँ काडः दिल ।

खप महोत्सवय् सकलसिनं थःगु भः पियो ग्वाहाली ब्यूगुलि लयता प्वंकेसे उपप्रमुख जोशी जुं महोत्सवता शोधविषय काथं खप इन्जिनियरिड कलेजया ढवनामिपिसं अध्ययन व अनुसन्धानया लागिं ल्यःगु लयताया खाँ खः धायो दिल ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं खप महोत्सव तःजिक हानय्ता जनप्रतिनिधि, कर्मचारी पिनिगु तस्कं मेहनत, कुतः व लाहादःगु खाँ कुल दिसे खप महोत्सवं इतिहासया

पानाय् नां कियता तः लागू खाँ काडः दिल ।

वयकल खप महोत्सवया 'स्वट एनलाइसिस' पाखलिफः स्वयो बांला - बाँमलागु, मचः मगागु, अवसर व चुनौतित स्वयो बैगु दिनय् अज बांलाक ज्या याय् फैगु बिचः प्वंक दिल ।

खप महोत्सवया कजि गौतम प्रसाद लासिवं महोत्सव सचिवालय पाखं ७७७ पानाया खप महोत्सव प्रतिवेदन दय्कः महोत्सवया फुक्क ज्याइवः त दुथ्याकय्गु कुतः याडागु नपां थुकीं लिपा खप महोत्सव याय मःसा अःपुइगु खाँ काडः दिल ।

वयकलं खप महोत्सवय् च्यागूलाख व पीन्यट्र देशं दुनय याय्पुं व विदेशी त स्वःवगु खाँ ब्याकसे प्रतिवेदन दुथ्यागु खाँ बःचा हाकलं काडः दिल ।

खप नगरपालिका प्रशासकीय अधिकृत दामोदर सुवाल नं न्वचु तयो दय्गु उगु ज्या इवः सं सचिवालय कर्मचारी, किपाज्यामि(फोटोग्राफर), बालमैत्री ज्या इवः या ग्वाहालिमि शिक्षक किपा चवज्याया कलाकारपिन्ता सुभाय नपां दसिपौ व मतिनाया चिं लःल्हागु खः ।

खप महोत्सव २०८१ मू समारोह समितिता सुभाय

चैत्र ८ गते

खप नगरपालिकाया गवसालय २०८१ मंसिर २८ गते निसैं पुस २ गते तक वचःगु 'खप महोत्सव २०८१' मूल समारोह समितिता सुभाय देछायगु ज्या इवः सं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं खप महोत्सवय् जनताया परम्परागत सीप व थमनं सयागु ज्यापा क्यनय्गु छगू ई काथं न्ह्याकागु खाँ ब्याकसे महोत्सव तःजिक, तःलाकः, सभ्य व भव्य काथं वचःचाय्केता ग्वाहाली यापुं सकलसिता सुभाय देछासे महोत्सव ज्वःछि खप दे जाय्कः सकलें लिइमलाकः थःथःगु पहः ववयगु कुतः याडागु खाँ ब्याकसे थुकिया मू तातुना देशं दुनयया पर्यटकपुं दुकाय्गु खः धायो दिल ।

वयकलं महोत्सवया इलय सकलसिया साथ व ग्वाहाली दःगु खाँ न्हि थां से खप नगरपालिकां यागु महोत्सव स्वयो

मेपिसं नं महोत्सव गवसःगवगु खाँ काडः दिल ।

उपप्रमुख रजनी जोशीं खप महोत्सवय् मचातनिसैं ल्यासे ल्याम्होपुं, ढवनामिपुं थाकालिपुं जेष्ठ नागरिकपुं, फुक्क उमेरया सकलसिनं मन हवयकः ढवति कायो स्वः भ्रगु खाँ नपां थुकिं न्हँगु पुस्ताता खपया थःगु मौलिक पहः ववयगु मौका दःगु खाँ नं काडः दिल ।

खपया प्रहरी नायव उपरीक्षक ढुण्डीराज न्यौपाने जुं खप महोत्सव बिस्कं पहलं न्ह्याकगु खाँ काडः दिसे महोत्सव स्वयता देशं दुनय व देशं पिनयया नांजःपुं विशिष्ट मनूत नं स्व भ्रगुलिं अभ मेगु बिस्कं पहःदःगु खाँ काडः दिल ।

भक्तपुरया जिल्ला न्यायाधिवक्ता श्यामप्रसाद दाहालं खप महोत्सवय मेगु थासय् जूगु महोत्सवय् स्वयमरुगु थाना स्वय दःगुलिं श्व जनताया महोत्सव जुगु खाँ काडः दिल ।

खप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं अलय वडा नं. ७ या वडाध्यक्ष उकेश कवां नं न्वचु तयो दय्गु उगु ज्या इवःसं भक्तपुर महोत्सव सचिवालयया कजि गौतम प्रसाद लासिवं 'भक्तपुर महोत्सव २०८१' या प्रतिवेदनय् दुथ्यागु खाँत बःचा हाकलं काडः दिल ।

ज्या इवः सं नगर प्रमुख प्रजापति जुं भक्तपुर महोत्सव मूल समारोह समितिता दुजः पिन्ता सुभाय पौ नपां मतिनाया चिं लःल्हाडः दिल ।

अन्तरनगर जिम्नास्टिक धिंधिबल्लाया मूलसमितिया बैठक

चैत्र ८ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया नायोसुई खप नगरपालिकां गवसः गवगु २०८१ चैत्र २३ गतेनिसें २६ गते तक जुइगु अन्तरनगर जिम्नास्टिक धिंधिबल्लाया मूल समिति (मू गुथि) या बैठक सं खप नगरपालिकां खपया जक मस्वसें देया कासा ख्यःता हछ्याय्ता कासाता हदायतयो वगु खाँ ब्याकः दिल । नपां वयकलं खप नगरपालिकां गवसःगवगु नगर ब्यागु जिम्नास्टिकया धिंधि बल्ला सभ्य व भव्य काथं तःजिक क्व चाय्केता खेलकुद समिति, कासामि, क्वः छिइपुं निर्णायक नपां सकलसिया अपलं लाहा दैगुलिं सकल सिया बिचःकःघाडः थुगुसी खप नगरपालिकां जिम्नास्टिकया धिंधिबल्ला याय ताडागु खाँ काडः दिल ।

भौतिक पूर्वाधार विकास नं कासा हज्याकय्गु छगू लिधंसा खः धायो दिसे प्रमुख प्रजापति जुं छुं भाति प्राविधिक

कारणं खप नगरपालिकां मनदयानं कभर्ड हल व कासा ख्यः दयके मफयागु खाँ काडः दिल ।

नेपाल जिम्नास्टिक संघया नायो नपां सांसद ध्रुव बहादुर प्रधानं खप नगरपालिकां कासाया लागाय् याडः चवंगु ज्या इवलं मेमेगु स्थानीय तहता नं प्रेरणा जूगु खाँ नपां जिम्नास्टिक कासा मेगु फुक्क कासा हाँ या कासा जूगुलिं थुगु कासा सय्के धुकः मेगु कासा म्हितय् अःपुइगु खाँ काडः दिल ।

खप नगरपालिका उपप्रमुख रजनी जोशी कासा मनूया जीवन नपां स्वापु दःगु अड्गथें जूगुलिं ब्वनयकुथिया ब्वनामिपिन्ता निसैं हे कासा म्हितकय् फःसा ब्वनामिपिनिगु व्यक्तित्व नं विकास जुइ धायोदिल ।

खप नगरपालिका वडा नं १ या वडाध्यक्ष नपां युवा तथा खेलकुद समितिया कजि श्यामकृष्ण खत्री जुं नगरब्यागु जिम्नास्टिक कला तःजिक हानय्ता १५१ म्हा दुजः दःगु (मूगुथि) मूल समारोह समिति पलिस्था याडागु नपां हिस्वंगू उपसमितित (कचा पुचःत) दयकागु खाँ ब्याकसे धिंधि बल्ला तःजिक हानय्ता सकलसिया गवाहली मः धायो दिल ।

ज्या इवः सं खप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई, स्यनामि राजेश्वरमान स्थापित व भक्तपुर जिल्ला जिम्नास्टिक सङ्घया नायो दीपक कृष्ण प्रजापतिपिसं नं न्वचु तयो दयूगु खः ।

ज्या इवः सं युवा तथा खेलकुद समितिया दुजः रामसुन्दर बासीं नं न्वचु तयो दयूगु खः ।

सन्तति आ. वि. या दँ बुदिं

चैत्र ८ गते

सृजनानगर नःपलि सन्तति आ. वि. या ३७ कगु दँ बुदिया मू पाहाँ खप नरपालिकाया उप प्रमुख रजनी जोशी सरकारं संविधानय् चवयो तःकाथ्या समाजवादउन्मुख भावनाया अखः ज्या याडः चवंगु खँ ब्याकसे खप नगरपालिकां थःपुं जनतातय्ता शिक्षा व स्वास्थ्य अःपुक सेवा बियो वयो चवंगु अल्य् भी न्ह्यलुवापिसं यागु संघर्षया लिचवतं खप नगरपालिका ब्वस्यलागु नगर जुय फःगु अथेनं खप विश्व विद्यालय चाय्केगु स्वीकृति मब्यूसें जनताया भावना न्ह्यो चवंगु खँ काडः दिल ।

वयकलं सामूदायिक ब्वनयकुथिया भौतिक व शैक्षिक स्तर चवजाय्केता खप नगरपालिकां ज्या न्ह्याकः वयो चवंगु नपां नीछगू शदिता ल्वः पुं ब्वनामिपुं ब्वलांकय्ता बःयाडः चवंगु

दः धायो दिल ।

वडा नं १ या वडाध्यक्ष श्यामकृष्ण खत्री जुं शिक्षा लागा चवजाय्कः थंकय्ता न्ह्यलुवापिनिगु योगदान दःगु खँ ब्याकसे खप देता शैक्षिक गन्तब्य दयकेता खप नगरपालिकां ज्या साडः चवंगु खँ ब्याकः दिल ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिया नायो सूर्य प्रसाद श्रेष्ठ ब्वनयकुथि चवः जाय्केता स्थानीय जनताया तहांगु लाहादैगु खँ ब्याकसे स्थानीय जनता नपां लाहापा स्वाडः हज्याय् गुः धायो दिल ।

नपलि समाज सेवा समितिया न्वकु शमसेर बहादुर न्हुछे प्रधान जुं ब्वनामिपिन्ता साहित्य लागाय नं हछ्याय् मःगु खँ नपां थमनं उकिता ग्वाहली याय्गु खँ काडः दिल ।

ब्वनयकुथिया प्र.अ. दिपक माकं ब्वनयकुथिया प्रगति विवरण व ब्वनयकुथिं याडः वगु ज्यात नपां ब्वनयकुथिता मचःगु वस्तुत नं पिब्वयो दिल ।

वि.ब्य.स. या नायो सूर्यप्रसाद श्रेष्ठया सभानायोलय् जुगु उगु ज्या इवः सं संस्थापक प्र.अ. मधु मैयाँ प्रधान, शिक्षक लक्ष्मी काफ्लें नं न्वचु तयो द्यगु खः ।

तगिं तगिलय् चवजःपुं ब्वनामिपिन्ता व गरिव व जेहेन्दार ब्वनामिपिन्ता सिरपा व शैक्षिक हलज्वलं इडः ब्यगु न्हँपुं शिक्षकपुं दिपक माक, सत्यराम कासिछ्वा, कृष्णमाया ढुकुछु व कृष्णमाया बस्नेतता लसकुस अल्य् निवर्तमान प्र.अ.प्रेमनाथ सुवालता विदाइ यागु खःसा दशवी दशवी सांस्कृतिक ज्या इवः क्यंगु खः ।

हंसवाहिनीया दँ बुदिं

चैत्र ८ गते

हंसवाहिनी आ.वि. या ७३ कगु दँ बुदिं ज्या इवः या मू पाहाँ खप नगरपालिकाया उप प्रमुख रजनी जोशी खप नगरपालिका शैक्षिक लागा नपां जनता नपां स्वापु दःगु ज्यात याडः वगुलि खप देता देश विदेशय् म्हासिइके बिय फःगु खँ काडः दिल ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिया नायो लक्ष्मीप्रसाद चवालया नायोसुई जूगु उगु ७३ कगु दँ बुदिं, शिक्षक, अभिभावक व ब्वनामिपुं हानयज्या व सांस्कृतिक ब्वज्यासं न्वचु तयो दिसे वयकलं थःगु देशय हे चव जाय्क ब्वनयगु मति दःपुं ब्वनामिपिन्ता व गरिव व जेहेन्दारपिन्ता छात्रवृत्ति व शैक्षिक सेवा वियो

वगु खँ काडः दिल । नपां शैक्षिक लागाया जग आधारभूत ब्वनयकुथि जगुलिं नगरपालिकां शैक्षिक ज्या इवः खय् ध्यान

सच्चिद्वत् इत्यप्यंगु स्वप पौ. ब.छि पौ(पाक्षिक)

तयो वगु खौ नं काडः दिल ।

ख्वप नगरपालिका वडा नं १० या वडाध्यक्ष लक्ष्मीप्रसाद ह्योमिखां जनताया काय म्हाय् पिन्ता फक्व बांलाकः भिंकः शिक्षा बियगु कुतः जुयो च्वंगु खौ काडः दिल ।

शिक्षा प्रेमी हिमालयश्वर लाल मूल जुं ब्वनयकुथि व स्वापु दगु निकायपाखं इलय ब्यलय अनुगमन यासा शैक्षिक, भौतिक नपां मेमेगु पक्ष नं सुधार जुइगु अलय मतितायथें सिकाई उपलब्धि जुइ धायो दिल ।

प्र.अ. सूर्य बहादुर फौजुं, शिक्षिकापुं नेम्हा लक्ष्मीश्वरी

कर्माचार्य व चन्द्र लक्ष्मी दुवालं नं न्वचु तःगु उगु ज्या इवःसं मू पाहाँ जोशी वडाध्यक्ष ह्योमिखा, हिमालय श्वरलाल मूल जु पिसं शैक्षिक सत्र २०८१ या तगिगत सिरपा नपां अतिरिक्त क्रियाकलाप्य तःलापिन्ता सिरपा लः ल्हाडः दिल ।

उत्कृष्ट अभिभावक रञ्जना माक, हिदा व वस्वयो अपः ज्या सानय् धुकपुं प्र.अ. सूर्य बहादुर फौजुं, शिक्षक शिवराम वनमाला पिन्ता हना पौ नपां ब्वनयकुथिता कासा ज्वलं बियो गवाहली यागु स्वावलम्बन लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. भक्तपुरता लयता पौ लः ल्हाडः बिल ।

अधिकार विकेन्द्रीकरण मयासा सङ्घीयताया अर्थमरू

चैत्र ९ गते

प्रतिनिधि सभाया सभामुख देवराज घिमिरे नेपःया संघीयता नीतिगत काथं बांलासां छ्यलयगु पाखय् छ्वासुसेलिं मचः मगागु अपलं खानय् दःगु खौ ब्याकसे सङ्घ, प्रदेश व स्थानीय सरकारया दश्वी मंकः ज्या नपां सानय् मः धायोदिल ।

वागमती प्रदेश, प्रदेश सुशासन केन्द्रया ग्वसालय शनिवार क्वचःगु भिंकयगुलि प्रदेश व स्थानीय तहया सवाल विषयया अन्तरक्रिया ज्या इवःसं मू पाहाँ सभामुख घिमिरे निजामती कर्मचारी ऐन मदयो संघीयता छ्यलयता थाक्यो वांगु नपां वित्तीय संघीयता संतोष मज्गु खौ धायोदिल ।

वयकलं संघीयताया पलिसा मालयगु स्वयो थुकिता बांलाकः भिंकः यंकय् मःगु खौ काडः दिसे संघीयता छ्यलयगुलि सकलसिया मंकः जिम्मेवारी खः धायोदिल ।

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं राज्यया फुक्क लागाय् केन्द्र स्वय मफैगुलिं हे संघीयता हःगु खौ काडः दिसे प्रदेश व स्थानीय तहं न्ह्यागुं ज्याखय् केन्द्रकय लाहा फयो च्वनय् मालिगु खःसा संघीयताया अर्थ मदैगु खौ काडः दिल ।

नेपाल संघीयताया खौ न्हि थां सां निसें हे विकेन्द्रीकरण व स्वायत्तता बांलाकः छ्यलय् फःगु खःसा नेपालय् संघीयता हे म्वःगु खौ नेमकिपां धाधां वगु खौ कुलः दिसे वयकलं संघीयता छ्यलयगुं खायें थःगु हे लाहातय् म्हुछिडः तय्गु मति त्वःतय् मः धायोदिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं संघीयता समाजवाद मखु । व छगू राज्य संरचनाजक खः संविधानं समाजवाद उन्मुख राज्य व्यवस्थाया म्हागस खांगु खः । समाजवादया अर्थ उत्पादनया मू मू साधनत अलय सेवा राष्ट्रियकरण जुइगु, व्यक्तित्व विकासय् उथिग्यंकः मौका दैगु, शिक्षा व स्वास्थ्य उपचार निः शुल्क, योग्यता काथंया ज्या व ज्याकाथंया ज्याला खः धायोदिसे वयकलं प्रदेश व स्थानीय तह अधिकारं जःसा जक जनतां अःपुक सेवा काय फैगु खौ काडः दिल ।

मा.वि.तगि (हिन्गु तगिं) तकखय् संविधानं स्थानीय तहता फुक्क अधिकार बियो तःगु दः । अथेनं जिल्ला शिक्षा समन्वय एकाइ दय्कः स्थानीय तहया अधिकार लाकः कःगु दः । तलव

सचिष्ठ ड्यप्यंगुगु स्वप पौ, ब.छि पौ(पाक्षिक)

स्थानीय तहंकिगु अमिता चियगु ज्या संघं याइगु मिलय मजु धायोदिसे वयकलं जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाइ खारेज जुयमः धायोदिल ।

प्रदेश व स्थानीय तहता संघं विइगु समानीकरण अनुदान दायँ दायँ पतिकं म्हवचा याडः यंकगुलि आपत्ति प्वंकसे वयकलं समानीकरण अनुदान स्थानीय तहं मः काथंया विकासय् छ्यलय् दैगु बजेट जूगुलिं सशर्त बजेट म्हवचा याडः समानीकरण बजेट अपः तयमःगु खाँ प्वंकः दिल ।

यल महानगरपालिकाया उप प्रमुख चिरीबाबु महर्जनं स्थानीय सरकारया खाँ थःगु कार्यपत्र पिब्वसे स्थानीय तहं नं विकासया मोडेल पिब्वयो वगु खाँ पिब्वसे यल महानगरपालिकाया ब्वसेलागु ज्या व असल अभ्यासया खाँ प्रस्ट यासे सरकारया थः कयसं तयो तयगु केन्द्रीकृत मानसिकता संघीयता छ्यलय्ता काथं मछिडः च्वंगु पंगः खः धायो दिल ।

एमालेया मुख्य सचेतक महेश बर्तौलां गणतन्त्र ह्यता योगदान यापुं दलत सत्ता राजनीतिया फोहरगु कासा म्हेतः च्वंगुलिं संघीयता विरोधी तयसं कपः ल्हाडः हगुः खाँ काडः दिल ।

नेकाया प्रमुख सचेतक श्याम कुमार घिमिरे अःया इलय राजश्व अपः मदैगु नपां चालु खर्च अप्वयो वानिगु खानय दः गुलिं आर्थिक चुनौति फयमःगु खाँ काडः दिल ।

माओवादीया सचेतक हितराज पाण्डे वित्तीय व प्रशासनिक

संघीयता छ्यलय् मफूतल्य् समस्या ज्यनिमखु धायोदिल ।

वागमती प्रदेशया सांसद सुष्मा भुजेलं संघीयता छ्यलय्गुलि संघयाय् हे तहांगु लाहादैगु खाँ ब्याकसे संघीयता बल्लाकय्ता मः काथंया कानून दय्केता लिपा लाकय् मज्यूगु खाँ व्याक दिल ।

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीया प्रमुख सचेतक सन्तोष परियारं संघीयता छललय्गु खाँ वित्तीय संघीयताया खाँ नं छलफल याय् मःगु खाँ ब्याकसे ख्वप नगरपालिकां शिक्षा, स्वास्थ्य, विकास निर्माण थजगु थी थी लागाय् अपलं ब्वस्यलागु ज्या याःसां संघ सरकारं मः काथं ग्वाहाली मयागु खाँ काडः दिल ।

एकीकृत समाजवादीया सचेतक अमर बहादुर थापां स्वंगुं तुं तहया सरकारया दश्वी मंकः ज्या याय्गु समन्वय जुयमःगु खाँ नपां बजेटता छ्यँ छैगु थासय् लाय छ्यय्कः यंकय् मःगु ख्वप नगरपालिकाता ख्वप विश्वविद्यालय चाय्के बियता सरकारं सम्बन्धन बियमःगुलि बः याडः दिल ।

वागमती प्रदेशया मुख्य मन्त्री बहादुर सिंह लामाया नायोसुइ च्वंगु उगु ज्या इवःसं राष्ट्रिय सभाया पूर्वसदस्य (न्हपा याय्म्हा दुजः) खिमलाल देवकोटां 'संघीयता भिंकः यंकय्ता प्रदेश व स्थानीय तहया सवाल' विषयया कार्यपत्र पिब्वयो द्यगु खः । उगु कार्यपत्र खय् थी थी राजनीतिक दलया प्रमुख सचेतक, प्रदेश व संघया दुजः पुं, नेपाल नगरपालिका संघया नायो, नगर प्रमुखपुं व गाउँपालिका संघया अध्यक्षपिसं टिप्पणी यागु खः ।

थःगु स्वार्थ पू वांकय्ता साम्राज्यवादी तयसं लोभक्यनिगु

चैत्र ९ गते

नेपाल मजदुर किसान पार्टी ख्वप नगरपालिका वडा नं १ एकाइ समितिया ग्वसालय् नेमकिपाया च्याकगु महाधिवेशन तःजिक हानय्ता ग्वाहाली यापुं वडावासीपिन्ता सुभाय देछाय्गु ज्या इवःसं पार्टीया केन्द्रीय दुजः नपां ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं पार्टी तः हांकय्गु नामय कतया, ग्वाहाली कायो जूसा अजगु पार्टी जनताया मजुइगु पाखय् सचेत यासे पार्टीया महाधिवेशन तःजिक हानय्ता ज्या साडः नैगु वर्गया जनतां हे आर्थिक, भौतिक व मेमेगु मःकाथंया ग्वाहाली यागुलिं पार्टी पाखं सुभाय देछायो दिल ।

केन्द्रीय दुजः प्रजापति जुं- पार्टीया जिम्मेवारी पूवांकय्गु

दकलय महत्वपूर्ण खाँ खः धायोदिसे वडा नं १ या पार्टी कार्यकर्ता व समर्थक पिसं उलेज्या ज्या इवः भःभः धाय्कः याडः द्यगु खाँ काडः दिसे अमेरिकाया ग्वाहाली कायो रूस नपां ल्वाम्हा युक्त्रेनया राष्ट्रपति जेलेन्सकिकय् अमेरिकां बचछी प्राकृतिक स्रोत मः धायो च्वंगु खाँ कुलः दिसे साम्राज्यवादी तयसं थःगु स्वार्थ तमप्यनिगु जुसा सिन्का छपु हे ग्वाहाली, मयाइगु खाँ थुइकः थजगु खाँ काडः जनताता सचेत याय् मः धायोदिल । नपां वयकलं पार्टी नीतिता ह्छ्याय्गु हे सकल कार्यकर्तापिनिगु जिम्मेवारी व कर्तव्य जूगुलिं सकलसिनं अनुशासन पालना याय्मः धायोदिल । वयकलं नेमकिपाया बांलागु ज्या बुलुहँ देशय् डांकः छ्यडः वांगु नपां आम जनतां नेमकिपाया ज्या बांलादक धाधां वगु खाँ नं काडः दिल ।

ग्वसाखलया कृष्ण बहादुर दुगुजुया नायोसुइ च्वंगु उगु ज्या इवः सं उपेन्द्र सुवाल, लक्ष्मी नारायण खत्री व बिकुलक्ष्मी कोजुं नं न्वचु तयो द्यगु खः ।

अथेहे नेमकिपाया केन्द्रीय छ्याञ्जे प्रेम सुवालया मू पाहाँलय् ७ नं वडा कार्यालय च्याकगु महाधिवेशनया ग्वाहालीमिपिन्ता सुभाय देछाय्गु ज्या इवः जुल ।

तालिम

चैत्र १० गते

गरिबी न्हांकय्ता लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MEDPA) व्यवसाय सचेतना तालिम (TOPE) (start and improve your Business site) न्ह्यात ।

खवप नगरपालिकाया गवसालय जूगु गरिबी निवारणया लागिं लघु उद्यम विकास ज्याइवःया सचेतना तालिम न्ह्याकगु ज्याइवः सं खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं लघु

उद्योगया विकासं अपलं मनूतय्ता ज्या दैगु नपां देया अर्थतन्त्रता घ्वासा बिइगु नपां ल्यासे ल्याम्हो पिनिगु लाहातय ज्या दयकः बिय फःसा विदेशे वानिगु म्हवचा ज्वी धायोदिल ।

थःगु थासय् हे अःपुक काय दैगु स्थानीय स्रोतत छयलिगु लघु उद्योगत दय्के फःसा उद्यमी जुयफैगु नपां सफल उद्यमि जुयता मेहनत याय् मः धायो दिल । खवप नगरपालिकां उद्योग याइपिन्ता ऋण विइगु खाँ नं काडः दिल ।

संघ र प्रदेश सरकारं नं ल्यासे ल्याम्होपिन्ता तालिम बियो उद्यमियाय् मःगु खाँ नपां छक नेक ज्या तालय मलातादक निराश जुय मज्यू धायो दिल ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं गरिबी निवारणया लागिं लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (मेडपा) या ब्याक्क खाँ काडः दिल ।

वडा नं २ या वडाध्यक्ष हरिप्रसाद वासुकलां लसकुस याडः दयूगु उगु ज्या इवः सं वडा-वडां भःपुं प्रतिनिधिपिन्ता तालिमय दुथ्याकगु खः । तालिम च्यान्हूया खः । वांगु दायँ नं नगरपालिकां थजगु तालिम ब्यूगु खः ।

क्षयरोग मजुइक, पाडः तय्ता स्वास्थ्य स्वयम सेविकाया तहांगु लाहा

चैत्र ११ गते

खवप नगरपालिकाया गवसालय विश्व क्षयरोग दिवसया लसताय स्वास्थ्य स्वयम सेविका, वडानर्स व मेमेगु स्वास्थ्यकेन्द्रया स्वापु दःपुं भायो जूगु ज्या इवः सं खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं क्षयरोग (जीर्णल्वय) मजुइकः पाडः तय्ता स्वास्थ्य स्वयमसेविका पिनिगु तः हांगु लाहा दैगु खाँ ब्याकसे समाजय् थुगु ल्वय पुसा हे मदयकः लिडः छ्वय्मफूतलय् थव ल्वय ग्यापुयो च्वनिगु खाँ काडः दिल ।

थव ल्वय मजुइकय्ता मदिकक जनचेतना मूलक ज्या इवःत याडः च्वनयमः गुलि बः ब्यूसे वयकलं जीवय ल्वय घाडः च्वनयँ मःसा न्ह्याक्व हे सम्पति दःसां उकिया छुं हे अर्थ मदैगु खाँ काडः दिल । नपां वयकलं नेपालय ख्वीच्याद्व क्षयरोगीपुं मध्ये पीब्व मनूत स्वास्थ्य उपचार यो मवगु ल्याखं नेपाल क्षयरोगं सुरक्षित मरू धायगु सिय दःगु खाँ ब्याकसे खवप देता स्वास्थ्य उपचार याय् नं बांलागु थाय् काथं हज्यायगु कुतः याडः च्वडागु दः धायोदिसे सरकारं उलि साथ व ग्वाहाली मब्यूसां खवप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु खवप अस्पतालं फक्व बांलाक स्वास्थ्य सेवा बियो वयो च्वडागु नपां सेवा तां तां वयागु खाँ नं

काडः दिल ।

ज्या इवः सं खवप अस्पतालया निमित्त मेडिकल डाइरेक्टर डा. मजेश प्रताप मल्ल व खवप अस्पतालया डा. रत्न सुन्दर लासिवं गुगुं इलय तस्कं ग्यापुगु थुगु ल्वय अःउलिग्यापु मजुइक वास दय धुकगुलिं न्हियान्हिथं मदिकक वास याःसा थुगु ल्वय लांकय् फः धायोदिसे हिल वगु भीगु म्वाय्गु पहः व नय मज्यूगु नसा-त्वँसां नेपाली समाजय् क्षयरोग छगू चुनौति काथं खानय् दयो वगु खाँ काडः दिल ।

ज्या इवःसं खवप अस्पतालया नर्स जमुना काफ्ले जुं क्षयरोगया अवस्था खवपय गथे दः धाय्गु प्रस्तुति पिकायो दिल ।

समाजय् ह्यूपा ह्यता निःस्वार्थ सेवा याइपुं न्हूगु पुस्ता ब्वलांकय्मः

चैत्र ११ गते

खप मा. वि., खप कलेज, शारदा क्याम्पस मा. वि व खप कलेज अफ ल खय् ज्यासाड च्वंपुं शिक्षक व कर्मचारी मुंकः अन्तरराष्ट्रिय श्रमिक महिला दिवसया लुमन्ति नपां समसामयिक विषयया जानकारी वियगु तातुडः नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायोभाजु नपां वरिष्ठ राजनीतिज्ञ नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) जुं न्ह्यागु घटना व विचः ता दुयंकः स्वयमः धायोदिसे देश व जनताया इमानदार जुयो सेवा याय्गु तातुडः वपिन्ता पुँजीवादी बन्दोबस्तय् अःपुकः ज्या याकय् मबिड्गुलिं हे संघर्षया लाँपु ज्वनय मालिगु खाँ वयकलं काडः दिल ।

पुँजीवादी स्वपुंकुं स्वइपुं शासक पार्टीया मन्त्रीतय् पाखं ज्या साडः नैपुं जनताता भिं मयाइगु खाँ व्याकसे वयकलं ल्वाय् मफय्क समाजय् धात्थेंगु ह्यूपा मवैगुलि क्रान्तिया जग (आधारशीला) दयक दयक यंकय्गु सच्चा देशभक्तपिनिगु कर्तव्य खः धायोदिल ।

नैतिक, बौद्धिक व शारीरिक रूपं सक्षमपुं मनू नूसाजक विरोधीत नपां ल्वाय् फैगुलिं भीगु कलेजं न्हूगु पुस्ताता न्ह्यागु लागाय् अब्वल याडः ब्वलांकय् मः धायोदिसे वयकलं समाजय् धात्थेंगु ह्यूपा ह्यता निः स्वार्थ जुयो सेवा याइपुं न्हूगु पुस्ता ब्वलांकय्गु खप सर्कलया कलेजतय्गु तातुना जुयमःगु खाँ नपां भीसं याय्गु छगू छगू ज्या इवः समाज व राष्ट्रता भिं जुइगु काथंया जुयमः धायो दिल ।

समाजवाद वयता छगू ऐतिहासिक युग बिय योगुलिं अःमिसं हे ज्या इवःत न्ह्याकः संघर्ष न्ह्याकतुं यंकय्मः गु खाँ व्याकसे नायोभाजु बिजुक्छे जुं भीगु ज्याइवः व पहः समाजवादी विचारधारा नपां ज्वः लायमः गुगु समाजवादी विचारधाराख्य

भ्वासी अपःगु ज्यात दुमथ्याकसें शारीरिक श्रमता हाडः, उत्पादनता हृदाय तयो ज्या सानि धायोदिल ।

“आत्म समीक्षा, आलोचना (कुंखियम) व थमनं हे मति तयो आत्मलोचना याय् सय्के मः धायोदिसे वयकलं थःगु स्वयो सामूहिक भिंज्याता हृदाय तयमःगु, व्यक्तिवादी मति व विचः त्वःतः, मुख्य मान्यता ल्यंकः ज्या याय् मफूसा नैतिक रूपं पतन जुय फःगु खाँ काडः दिसे खराब बिचः मनय् तय्गु नं मज्यूगु खाँ नपां प्राचार्य निसं कर्मचारी पिसं आर्थिक अनुशासनय् च्वडः ज्या सांगुलीं हे खप कलेजता जनतां अपः विश्वास यागु खः धायोदिल ।

पार्टी सङ्गठनं ब्यूगु ज्यात इमानदार जुयो हज्याकः यंकय् मःगुलिं ज्या खाडः ग्याडः चिड्क जुइपिन्ता कुंखिडः दिसे वयकलं समाजवादी शिक्षाया लागिं खप विश्वविद्यालय निः स्वानय् मःगु खाँ नपां भीसं लबः नय्ता मखु तुक्व जक कायो दांक भिंकः, बांलाकः ब्वंकय्ता खप विश्वविद्यालय पलिस्था याय्गु धायोदिसे समर्थक व भिं म्हुइपुं शुभचिन्तक पिनिपाखं पार्टीता ब्यूगु ग्वाहालीं पार्टी साफू प पत्रिकात पिथाडः जनताता राजनैतिक चेतनां ग्वाकय्गु ज्यासाडः च्वंगु गुकिं जनताता निराश मखु मन ग्वाकः च्वंगु दः धायोदिल ।

खप नगरपालिकाया प्रमुख नपां कलेज/विद्यालय सञ्चालक समितिया नायो भाजु सुनिल प्रजापति जुं खप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु कलेजत व जनताया कलेज जुगुलिं ब्वनामिपिनिगु कन्हेया दिन चकांक अलय् अभिभावकपिनिगु मन त्याकय्गु काथं शिक्षा बियमः धायोदिल ।

भीता भीसं ल्यय्गु स्वयो कतं ल्यज्या याडः च्वनिगु खाँ कुलः दिसे प्रमुख प्रजापति जुं खप नगरपालिकां देश व जनताया पक्ष याडः च्वंगु ज्याया लिचवः अःबुलुहुँ खानय् दयो वयो च्वंगु दः धायोदिसे ज्यासाडः नैपुं जनताया काय् म्हायापिन्ता बांलाकः आखः ब्वंकय् मबियगु कुमतिं हे खप विश्वविद्यालय पारित मयागु खाँ काडः दिसे वयकलं खप विश्वविद्यालय स्वीकृत मब्यूसं मगाकय्ता भीगु कलेजं वहे काथंया ज्या इवः तः याडः यंकय् मः धायोदिल ।

जनताता हमछ्याय्गु मति काथं शासक पार्टीतय्सं जालीभेली याडः नेगू दलया तानाशाही याय्ता कुतः याडः च्वंगु दः धायोदिसे वयकलं निर्वाचन आयोगया अःतिनि पिकःगु विज्ञप्तिकाथं मतसीमा (श्रेसहोल्ड) या लिधंसाय् राष्ट्रिय व प्रादेशिक पार्टीया प्रावधान ह्यतांगु प्रजातन्त्रया भावना अखः खः । जनतां

पुगु करता कःगु मतया लिधंसाय् राजनीतिक पार्टीता अनुदान बिद्वगु नीति राजश्व दुरुपयोग खः लिपा थुकीं नेगु दलया तानाशाही है धायोदिल ।

वयकलं शासकपार्टीतय्सं संघीयता छ्यलय्गु मति मयागु खाँ सियदः धायो दिसे वयकलं संघीयताया मति काथं स्थानीय तहता स्वायत्त यायां यंकय् मःगु नपां विकास निर्माणया ज्यात स्थानीय तह पाखं याकय् मः धायोदिसे सरकारया गलत शिक्षा नीतिं याडः हे डासगू स्वयो अपः कलेजत तियमःगु खः धायोदिल ।

खवप नगरपालिकाया उपप्रमुख नपां कलेज व्यवस्थापन समितिया न्वकु रजनी जोशी महिला अधिकारया लागिं जक मखुसं समाजय् ह्युपा ह्युता समाजवादी व्यवस्था निःस्वांसा जक महिला मुक्ति जुइगु दसु सोभियत संघ, प्रजग कोरिया व क्युवाया

समाजवादी क्रान्ति क्यनय धुंकगुलिं मिसा मस्तय्ता पाखुयगु (आरक्षण) स्वयो मौका व शिक्षा बियमःगु खाँ नपां खवप नगरपालिकां समाजवादी आधारशीला दय्केगु ज्या न्ह्याकः च्वंगु खाँ काडः दिल ।

खवप कलेजया प्राचार्य प्रकाश कुमार श्रेष्ठ जीवनय् वैगु थाथ्या क्वथ्याता धैर्य याडः हज्यासा तः लाकय् फैगुलिं भीगु शिक्षण पद्धति ई काथं बियो सांस्कृतिक विविधता थुइकः हज्यायमः धायोदिलसा खवप कलेज अफ लः या प्राचार्य अनिता जधारीं अन्तरराष्ट्रिय महिलादिवस समाजवादी आन्दोलन काथंकायमःगु खाँ काडः दिलसा खवप मा.वि. या प्राचार्य लक्ष्मी प्रसाद कमाचार्य, बी. ए. व एम. ए. अंग्रेजीया इन्चार्ज कमिनिका न्याइच्याई नं न्वचु तयो दय्गु खः ।

नपालाय्गु ज्या इवः

चैत्र ११ गते

खवप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशी व वडा नं १ या वडाध्यक्ष श्याम कृष्ण खत्री जुपिसं हेटौडा उप-महानगरपालिकाया प्रमुख मीना कुमारी लामा नपालाडः खवप नगरपालिकाया ग्वसालय २०८४ चैत्र २३ निसं २५ गते तक जइगु अन्तर नगर जिम्नाष्टिक धिं धिं बल्लाय् ब्वति कायो बिया दक इनाप याडः दिल ।

अथेहे चैत्र १२ गते वयकपिसं भोट नगरपालिकाया प्रमुख शान्ति रत्न शाक्य व पलौति न.पा.या उपप्रमुख गीता बञ्जारा नपालाडः ब्वति कायो दियता इनाप पौ लः ल्हाडः दिल ।

पाठ्यक्रम ल्हवडः भिकः यंकय्ता बुद्धिजीवीपुं नपां छलफल

(२०८१ चैत्र ७ गते)

बःछिया छकः मदिकक याडः वयो च्वंगु सुचुकुचु ज्या इवः

(२०८१ चैत्र १ गते)

बख्यप महोत्सव २०८१ या प्रतिवेदन लः लहात
(२०८१ चैत्र ७ गते)

अन्तरनगर जिम्नास्टिक काशाय प्रचारय इवलर धी धी
जनप्रतिनिधिपुं नपां (२०८१ चैत्र ३ गते)